

دفتر خیریه سماوی خدمت وظیفه عمومی

ماده ۱ قانون خدمت وظیفه عمومی:

دفاع از استقلال و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی ایران و جان و مال و ناموس مردم وظیفه دینی و ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی برابر مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی می باشند و هیچ فرد مشمول خدمت وظیفه عمومی را جز در موارد مصرحه در این قانون نمی توان از خدمت معاف کرد.

<http://vazifeh.police.ir>

پایگاه اطلاع رسانی :

نسخه الکترونیکی ۱

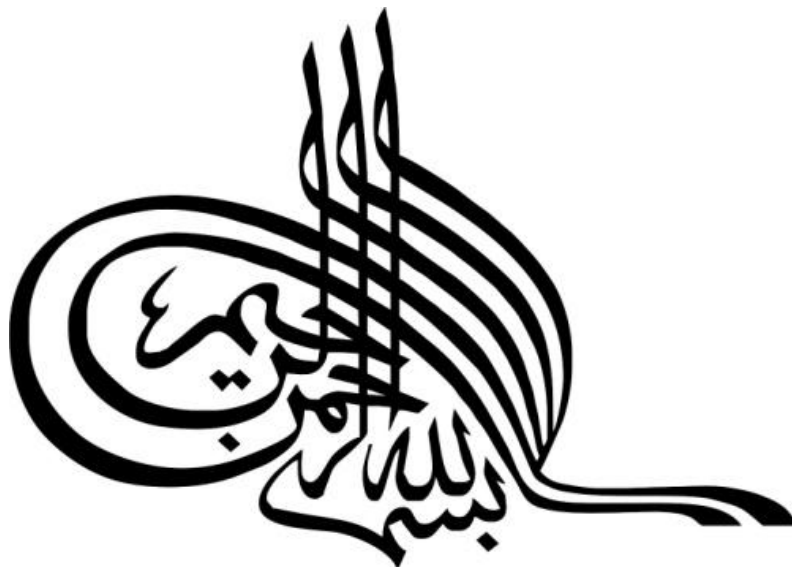
دی ماه ۱۳۹۴

آدرس: تهران - میدان سپاه

صندوق پستی: ۱۶۱۳۹۱۹۳۳۱

تلفن گویا: ۰۹۶۴۸۰

پیامک: ۱۱۰۲۰۶۰۱۰

نسخه الکترونیکی

راهنمای خدمت وظیفه عمومی

نام کتاب: راهنمای خدمت وظیفه عمومی

تهیه و تنظیم: سازمان وظیفه عمومی ناجا

دی ماه ۱۳۹۴

فهرست

۵.....	مقدمه
۵.....	نکات مهم
۵.....	مدارک عمومی
۶.....	فرایند ثبت درخواست
۶.....	مشمول کیست؟
۶.....	مهلت معرفی
۷.....	مدت خدمت وظیفه عمومی
۷.....	اعزام به خدمت
۷.....	فرایند اعزام به خدمت
۸.....	تعیین تاریخ پیشنهادی اعزام
۸.....	معاینه اولیه
۸.....	واکسیناسیون
۸.....	صدور برگ آماده به خدمت یا برگ اعزام
۸.....	برگ معرفی نامه به مراکز آموزش
۸.....	غیبت و تبعات آن
۸.....	فرایند اعزام به خدمت مشمولان غایب
۹.....	کسر خدمت
۹.....	بسیجیان داوطلب خدمت در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
۹.....	مشمولان خاص
۱۰.....	رزومه تخصصی
۱۰.....	سربازان دارای خدمت قبلی
۱۰.....	خدمت در دستگاه های غیرنظامی (امریه)
۱۰.....	سرباز قهرمان
۱۱.....	سرباز معلم
۱۱.....	درخواست تمدید و تعجیل در تاریخ اعزام
۱۱.....	الف) تمدید تاریخ اعزام
۱۲.....	ب) تعجیل در موعد اعزام
۱۲.....	نخبگان و استعدادهای برتر
۱۲.....	تغییر وضعیت
۱۲.....	توجه غیبت
۱۴.....	نحوه معرفی مشمولان مقیم خارج از کشور

۱۴.....	نکات مهم درباره اعزام به خدمت.....
۱۴.....	متعهدین خدمت.....
۱۴.....	الف) متعهدین خدمت در دستگاه های غیر نظامی.....
۱۵.....	ب) متعهدین خدمت در نیروهای مسلح.....
۱۶.....	فرایند رسیدگی به درخواست متعهدین خدمت دستگاه های غیر نظامی.....
۱۶.....	معافیت ها.....
۱۶.....	الف) معافیت تحصیلی دانش آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی.....
۱۷.....	فرایند صدور معافیت تحصیلی برای دانش آموزان.....
۱۷.....	فرایند صدور معافیت تحصیلی برای دانشجویان.....
۱۸.....	فرایند صدور معافیت تحصیلی برای طلاب حوزه های علمیه و مدارس علوم دینی.....
۱۸.....	ب) معافیت پزشکی.....
۱۸.....	فرایند رسیدگی به درخواست معافیت پزشکی.....
۱۹.....	ج) معافیت کفالت.....
۲۱.....	فرایند رسیدگی به درخواست معافیت کفالت.....
۲۲.....	فرایند رسیدگی به درخواست معافیت مددجویان.....
۲۳.....	د) معافیت ایثارگران.....
۲۴.....	فرایند رسیدگی به درخواست معافیت ایثارگران.....
۲۴.....	ه) معافیت ماده ۶ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان.....
۲۴.....	و) معافیت های موارد خاص.....
۲۴.....	تعویض کارت، اصلاح کارت و درخواست کارت المثنی.....
۲۶.....	آشنایی با خدمات الکترونیک غیر حضوری سازمان وظیفه عمومی.....
۲۸.....	ضمانت.....
۲۹.....	راهنمای تکمیل برگ شماره ۱.....
۳۰.....	برگ اطلاعات فردی.....
۳۱.....	برگ درخواست معافیت.....
۳۲.....	استشهاد تاییدیه وضعیت مشمول.....
۳۳.....	جدول تعرفه صدور انواع کارت معافیت دائم از خدمت وظیفه عمومی به تفکیک مقطع تحصیلی.....
۳۴.....	جدول تعرفه های قانونی بابت ارائه خدمات وظیفه عمومی و رسیدگی به درخواست مشمولان.....

مقدمه

سالانه تعداد قابل ملاحظه ای از جوانان عزیز کشورمان که در سن مشمولیت قرار می گیرند برای اعزام به خدمت، دریافت انواع معافیت، مجوز خروج از کشور، معافیت تحصیلی و به طور کلی تعیین تکلیف وضع مشمولیت، نیازمند دریافت اطلاعات لازم در این خصوص می باشند.

سازمان وظیفه عمومی در راستای توسعه خدمات الکترونیک، اطلاع رسانی جامع، تکریم ارباب رجوع و پاسخگویی مناسب و ارتقاء کیفیت خدمات به مشمولان اقدام به استفاده از فن آوری های نوین و ایجاد زیرساخت های لازم نموده است که مشمولان می توانند با بهره گیری از اینترنت، تلفن گویا و پیامک در کمترین زمان ممکن به اطلاعات مورد نظر خود دسترسی پیدا نمایند.

همچنین سازمان وظیفه عمومی از ظرفیت و توان بیش از ۸۰۰ دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) که در اقصی نقاط کشور استقرار دارند بهره برده تا در نزدیکترین محل به مشمولان خدمات ارائه نماید.

به منظور آگاهی جوانان عزیز به قوانین و مقررات خدمت وظیفه عمومی و همچنین آشنایی با فرایندها و نحوه اقدام در خصوص اعزام به خدمت و شرایط دریافت انواع معافیت ها، دفترچه راهنمای خدمت وظیفه عمومی توسط سازمان وظیفه عمومی تهیه گردیده است که ضروری است هر مشمول به عنوان ابلاغ ضوابط موجود آن را مطالعه و بر اساس مندرجات آن اقدام به ثبت درخواست خود نماید.

بدیهی است عدم مطالعه دقیق دفترچه راهنما می تواند مشکلات جبران ناپذیری برای مشمول به وجود آورد.

نکات مهم

- مشمول گرامی برای تکمیل مدارک و ثبت درخواست خود در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) به نکات زیر توجه نمایید:
- ۱- با در نظر گرفتن نوع درخواست (اعزام، معافیت پزشکی، کفالت و...) نسبت به مطالعه دقیق مطالب دفترچه اقدام نمایید.
  - ۲- با توجه به اینکه نتایج رسیدگی به درخواست شما از طریق پست، پیامک، ایمیل اطلاع رسانی می گردد لذا در ارائه آدرس، تلفن ثابت، تلفن همراه، کدپستی و ایمیل دقت کافی را به عمل آورید و به موقع با ارائه مدارک معتبر تغییرات احتمالی آن را با مراجعه به دفاتر (پلیس + ۱۰) ثبت نمایید. بدیهی است مسئولیت و هزینه های آتی از عدم دریافت اطلاعات لازم بر عهده شما می باشد.
  - ۳- چنانچه تمایل دارید از آخرین اخبار در خصوص وظیفه عمومی مطلع شوید می توانید با مراجعه به سایت www.police.ir و یا از طریق سامانه پیامک و ایمیل اخبار روزانه دریافت نمایید.
  - ۴- تنها مرجع رسمی برای اطلاع رسانی در خصوص خدمت وظیفه عمومی، سازمان وظیفه عمومی است که از طریق جراید، صدا و سیما و سایت سازمان وظیفه عمومی اطلاعات لازم را در اختیار قرار می دهد.
  - ۵- برای انجام رسیدگی به درخواست مشمولین هیچگونه وجهی از سوی سازمان وظیفه عمومی دریافت نمی شود. هزینه های قانونی که توسط مشمول پرداخت خواهد شد برابر اعلام سازمان در دفترچه راهنما و پایگاه اطلاع رسانی اعلام گردیده است.
  - ۶- مشمولان و خانواده محترم آنان در صورت مواجه شدن با افراد سودجو که با عناوین مختلف درصدد کلاهبرداری هستند سریعاً مراتب را با شماره تلفن های ۷۳۹۴۱۳۶۳-۷۳۹۴۱۳۶۳ بازرسی سازمان وظیفه عمومی اطلاع دهند.
  - ۷- در شهرستان های که فاقد دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) می باشند ثبت درخواست می بایست از طریق یکی از دفاتر شهرستان همجوار انجام شود.
  - ۸- برابر ماده ۶۰ قانون خدمت وظیفه عمومی، کسانی که با ارتکاب اعمالی چون جعل شناسنامه، مهر، امضاء، کارت پایان خدمت، کارت معافیت، استفاده از شناسنامه دیگران، اعمال نفوذ، شهادت کذب، گواهی خلاف واقع، مکتوم داشتن حقیقت، اخذ رشوه یا فریب دادن مشمول موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراهم سازند، به اتهام آنان در دادگاه صالحه رسیدگی شده و به حبس تعزیری از یک سال تا پنج سال محکوم می شوند.
  - ۹- برای سهولت در امر خدمت رسانی به مشمولان گرامی سامانه خدمات الکترونیک سازمان وظیفه عمومی شامل تلفن گویا (۰۹۶۴۸۰) پیامک (۱۰۲۰۶۰۱۰) سایت www.police.ir آماده پاسخگویی می باشد که نحوه استفاده از آن در ادامه دفترچه بیان شده است.

مدارک عمومی

- مشمولان برای ثبت اولین درخواست، مدارک زیر را تهیه و به همراه سایر مدارک اختصاصی بر اساس نوع درخواست به یکی از دفاتر (پلیس + ۱۰) مراجعه می نمایند.
- ۱- سریال خرید دفترچه راهنمای خدمت وظیفه عمومی
  - ۲- تکمیل برگ اطلاعات فردی (برگ شماره ۱)
  - ۳- اصل و تصویر شناسنامه مشمول
  - ۴- اصل و تصویر کارت ملی
  - ۵- اصل و تصویر شناسنامه همسر و فرزندان

۶- اصل و تصویر آخرین مدرک تحصیلی یا گواهی فراغت از تحصیل

۷- افتتاح حساب عابر بانک سپه به نام مشمول

۸- گواهی طی دوره آموزش رزم مقدماتی و یا برگ کفایت از آموزش بسیج (برای افرادی که دارای سابقه خدمت قبلی بوده و آموزش رزم مقدماتی را گذرانده و یا دوره آموزش تکمیلی بسیج را طی کرده اند)

۹- یک قطعه عکس سیاه و سفید ۳*۴ تمام رخ مشمول

شرایط عکس

- موی سر و صورت متعارف و معمولی باشد.

- فاقد زیور آلات، کروات و یا هرگونه آرایش سر و صورت باشد.

تذکر

- اصل مدارک پس از رویت و درج مهر برابر اصل بر روی مدارک به مشمول عودت می شود.

- عکس های غیر متعارف عودت داده می شود و این امر موجب طولانی شدن روند رسیدگی خواهد شد.

- آن دسته از مدارکی که پس از ثبت در سامانه دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) به مشمول عودت داده می شود توسط مشمول نگهداری تا در رسیدگی احتمالی به متصدیان مربوط ارائه نماید.

- خرید دفترچه راهنمای خدمت وظیفه عمومی در حال حاضر از طریق اینترنت سایت www.police.ir انجام می پذیرد.

فرایند ثبت درخواست

۱- خرید دفترچه راهنمای خدمت وظیفه عمومی از طریق اینترنت

۲- متقاضیان پس از مطالعه دقیق مفاد دفترچه راهنما لازم است برگ شماره ۱ را تکمیل و پس از اطمینان از صحت اطلاعات، آن را امضاء نمایند.

۳- مدارک عمومی مورد نیاز تهیه و به همراه سایر مدارک اختصاصی ذکر شده در دفترچه راهنما (بر اساس نوع درخواست) جهت ثبت اطلاعات، به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) مراجعه نمایند.

۴- پس از ثبت اطلاعات در سامانه پرینت صحت اطلاعات و درخواست به شما تحویل می گردد، آن را مطالعه و در صورت درست بودن، نسبت به امضاء آن اقدام نمایند.

۵- پس از تأیید نهایی، اطلاعات شما به وظیفه عمومی ارسال شده و در فرایند رسیدگی قرار می گیرد و پیشرفت پرونده توسط پیامک به مشمول اطلاع رسانی می شود.

۶- شما می توانید از طریق اینترنت (www.police.ir) تلفن گویا (۰۹۶۴۸۰) پیامک (۱۱۰۲۰۶۰۱۰) از آخرین وقت رسیدگی یا وضعیت وقت پرونده مطلع شوید لذا نیازی به مراجعه حضوری شما جهت پیگیری وجود ندارد.

مشمول کیست؟

مشمول به کسی گفته می شود که در مشمول قانون خدمت وظیفه عمومی قرار دارد و برابر ماده (۲) قانون خدمت وظیفه عمومی و ماده (۳) آئین نامه اجرایی قانون هر فرد ذکور ایرانی از اول ماهی که طی آن ماه به سن هجده سال تمام می رسد تا پایان سن پنجاه سالگی مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی است.

مثال: فردی متولد ۲۰ اسفند ماه ۱۳۷۶ می باشد از اول اسفند سال ۱۳۹۴ به سن مشمولیت می رسد:

$$\text{سال مشمولیت} = ۱۸ + \text{روز / ماه / سال}$$

$$۱۳۹۴/۱۲/۱ + ۱۸ = ۱۳۷۶/۱۲/۲۰$$

مهلت معرفی

موضوع مهمی که همه مشمولان باید بدانند، آگاهی از آخرین مهلت معرفی به وظیفه عمومی است، چرا که در صورت عدم آگاهی از این مقررات ممکن است افراد به صورت ناخواسته وارد غیبت شده و از امتیازات قانونی محروم شوند، برابر قانون خدمت وظیفه عمومی و آئین نامه اجرایی، مهلت های تعیین شده برای معرفی مشمولان به شرح ذیل می باشد:

۱- افرادی که قبل از سن مشمولیت ترک تحصیل نموده و یا فارغ التحصیل شده اند پس از رسیدن به سن مشمولیت، حداکثر تا شش ماه مهلت دارند که خود را معرفی نمایند.

۲- دانش آموزان، دانشجویان و طلب علم دینی که در سن مشمولیت و با داشتن معافیت تحصیلی مشغول تحصیل می باشند، در صورت ترک تحصیل، انصراف اخراج و یا فراغت از تحصیل، باید حداکثر ظرف یک سال از تاریخ ترک تحصیل، انصراف یا اخراج و یا فراغت از تحصیل خود را معرفی نمایند.

تبصره (۱) مهلت معرفی برای افرادی که در خارج از کشور تحصیل می کنند همانند مشمولان داخل کشور است.

- ۳- مشمولانی که دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت هستند، پس از انقضای مدت اعتبار معافیت موقت، چنانچه فاقد شرایط استفاده از معافیت دائم باشند، باید ظرف یک ماه خود را جهت تعیین تکلیف وضعیت مشمولیت و اعزام به خدمت معرفی نمایند.
- ۴- مشمولانی که متعهد خدمت در نیروهای مسلح و یا دستگاه های دولتی می باشند در صورتی که قبل از پایان تعهد به هر نحو از خدمت رهایی یابند می باید ظرف شش ماه از تاریخ اخراج یا استعفا، جهت انجام مابقی خدمت، خود را به سازمان وظیفه عمومی معرفی نمایند.
- ۵- مشمولانی که فاقد شناسنامه بوده مهلت معرفی آنان حداکثر تا شش ماه پس از صدور شناسنامه می باشد.
- ۶- اتباع ذکور خارجی که تابعیت ایرانی تحصیل نمایند در صورتی که برابر مقررات کشور متبوع از نظر خدمت وظیفه عمومی تعیین و تکلیف نشده باشند می بایست پس از تحصیل تابعیت ایران، حداکثر ظرف مدت شش ماه خود را برای رسیدگی به وضع مشمولیت معرفی نمایند.
- ۷- دانش آموزان و دانشجویانی که با استفاده از معافیت تحصیلی مشغول تحصیل هستند می بایست در مدت تعیین شده و در سقف مجاز سنوات تحصیلی تحصیل خود را به اتمام برسانند در غیر این صورت وارد غیبت خواهند شد.
- ۸- زندانیانی که قبل از ورود به غیبت، به حبس محکوم شده اند باید پس از آزادی از زندان حداکثر ظرف مدت شش ماه خود را معرفی نمایند.
- ۹- فرزندان ماموران ثابت دولت در خارج از کشور که به همراه خانواده در محل ماموریت والدین حضور دارند باید پس از خاتمه ماموریت پدر، حداکثر ظرف مدت شش ماه خود را معرفی نمایند.

مدت خدمت وظیفه عمومی

در حال حاضر برابر مقررات مدت خدمت دوره ضرورت تا پایان سال ۹۴ به شرح زیر می باشد.

- ۱- مدت خدمت کارکنان وظیفه در مناطق عادی در نیروهای مسلح و یگان های حفاظت سازمان های غیر نظامی ۲۱ ماه
- ۲- مدت خدمت کارکنان وظیفه غیر بومی در مناطق عملیاتی، امنیتی غیر درگیر، محروم و بد آب و هوا ۱۹ ماه
- ۳- مدت خدمت کارکنان وظیفه در مناطق جنگی و امنیتی درگیر ۱۸ ماه
- ۴- مدت خدمت کارکنان وظیفه مامور به دستگاه های غیر نظامی (امریه) ۲۴ ماه

اعزام به خدمت

مشمولانی که قصد اعزام به خدمت را دارند می بایست با همراه داشتن مدارک عمومی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه و نسبت به ثبت درخواست اعزام به خدمت اقدام نمایند، بعد از ثبت مدارک عمومی در سامانه، مدارک اختصاصی به شرح ذیل در اختیار مشمول قرار می گیرد تا بعد از تکمیل در سامانه ثبت شود.

مدارک اختصاصی اعزام به خدمت

- ۱- تکمیل برگ معاینه اولیه
- ۲- تزریق واکسن مننژیت و دوگانه

فرایند اعزام به خدمت

مشمولانی که جهت اعزام به خدمت اقدام می نمایند می بایست با همراه داشتن مدارک عمومی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه و برابر فرایند ذیل نسبت به ثبت درخواست خود اقدام و برگ آماده به خدمت دریافت نمایند:

- ۱- تهیه و تکمیل مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶) و ارائه به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰)
- ۲- ثبت اطلاعات برگ شماره ۱ توسط دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) در سامانه وظیفه عمومی.
- ۳- پرینت اطلاعات ثبت شده توسط دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) تهیه و در اختیار مشمول قرار گرفته تا بعد از مطالعه و در صورت صحت اطلاعات نسبت به امضاء آن اقدام نماید.
- ۴- برگ واکسیناسیون توسط دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) به مشمول داده می شود تا نسبت به تکمیل آن اقدام گردد.
- ۵- معرفی مشمول توسط دفاتر به پزشک معاین جهت انجام معاینات پزشکی.
- ۶- پس از تکمیل برگ واکسیناسیون و معاینه پزشک و ثبت وضعیت پزشکی مشمول در سامانه وظیفه عمومی، برگ آماده به خدمت توسط دفاتر در اختیار مشمول قرار می گیرد.
- ۷- صدور و ارسال برگ معرفی مشمولان به مراکز آموزش نیروهای مسلح توسط پست به آدرس مشمول حداکثر ده روز قبل از تاریخ اعزام.

تعیین تاریخ پیشنهادی اعزام

مشمولان می توانند بر اساس مدت باقیمانده از مهلت معرفی، تاریخ پیشنهادی اعزام را در برگ پیش نویس اطلاعات فردی (برگ شماره ۱) ثبت نمایند. برگ آماده به خدمت این قبیل افراد بر اساس تاریخ پیشنهادی صادر می شود و در صورتی که مشمول از مهلت معرفی استفاده نموده باشد سازمان راساً نسبت به درج تاریخ اعزام اقدام می نماید.

معاینه اولیه

برابر ماده ۴۱ قانون خدمت وظیفه عمومی کلیه مشمولان قبل از اعزام به خدمت از نظر جسمی و روانی توسط یک پزشک نظامی یا غیر نظامی معتمد مورد معاینه قرار می گیرند. مشمول پس از ثبت اطلاعات (برگ شماره ۱) و بر اساس نوع درخواست به یکی از پزشکان معرفی و با حضور در محل تعیین شده مراحل معاینه را طی می نماید. مشمول موظف است هر نوع بیماری که به آن مبتلا می باشد را به پزشک معاین اولیه بگوید و بر اساس اظهارات مشمول و نتیجه معاینات بالینی اقدام بعدی به عمل خواهد آمد.

واکسیناسیون

به منظور حفظ سلامت مشمولان و پیشگیری از بروز حوادث احتمالی ضرورت دارد مشمولان قبل از اعزام به خدمت نسبت به تلقیح واکسن مننژیت و دو گانه (دیفتری، کزاز) اقدام نمایند. محل رجوع برای تزریق واکسن یکی از مراکز بهداشتی کشور می باشد.

صدور برگ آماده به خدمت یا برگ اعزام

پس از ثبت برگ پیش نویس اطلاعات فردی، ثبت برگ واکسیناسیون، وصول نظر پزشک معاینه اولیه مبنی بر سلامت مشمول و اخذ تاییدیه صحت اطلاعات مشمول می تواند برگ آماده به خدمت خود را از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) دریافت نماید. در برگ آماده به خدمت تاریخ اعزام مشخص می گردد.

برگ معرفی نامه به مراکز آموزش

حد اکثر ده روز قبل از تاریخ اعزام، محل آموزش و یگان خدمتی مشمول بر اساس اطلاعات فردی توسط سامانه توزیع نیرو و به صورت مکانیزه تعیین و برگ مربوطه توسط پست به مشمول تحویل می گردد. تبصره: در حال حاضر همزمان با صدور برگ اعزام و تعیین مرکز آموزش پیامک اطلاع رسانی نیز ارسال می شود که در آینده برگ اعزام و برگ معرفی نامه به مرکز آموزش حذف می شود و این پیامک به منزله این دو برگ می باشد.

غیبت و تبعات آن

مشمولانی که در مهلت معرفی خود را برای تعیین تکلیف مشمولیت و ثبت درخواست معرفی نکنند یا اینکه در تاریخ و مکان تعیین شده در برگ آماده به خدمت و برگ معرفی به مرکز آموزش مراجعه نمایند و همچنین در صورتی که تحصیل خود را در سقف مجاز سنوات تحصیلی به اتمام نرسانند غایب محسوب شده و برابر ماده ۵۸ قانون وظیفه عمومی تنبیهات زیر در مورد آنان اعمال خواهد شد. الف: مشمولانی که مدت غیبت اولیه آنان (در زمان صلح) تا سه ماه باشد به سه ماه اضافه خدمت و چنانچه بیشتر از سه ماه باشد به شش ماه اضافه خدمت تنبیه می گردند. ب: مشمولانی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح از یک سال تجاوز نماید علاوه بر اعمال اضافه خدمت مذکور در بند (الف) فراری محسوب شده و به مراجع صالح قضایی معرفی می گردند. برابر مقررات مشمولانی که دارای غیبت غیر موجه هستند از بسیاری از امتیازات قانونی مانند معافیت کفالت، ادامه تحصیل و خروج از کشور محروم شده و همچنین به موجب ماده ۱۰ قانون خدمت وظیفه عمومی محدودیت ها و محرومیت های اجتماعی نیز برای غایبین در نظر گرفته شده است.

فرایند اعزام به خدمت مشمولان غایب

مشمولانی که به هر دلیل غیبت نموده اند جهت تعیین تکلیف به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه و درخواست اعزام خود را ثبت می نمایند.

کسر خدمت

بر اساس مقررات ابلاغی به واسطه داشتن شرایط زیر مدتی از خدمت مشمول کسر می گردد.

۱- به واسطه حضور در جبهه های حق علیه باطل، جانبازی، یا اسارت پدر:

مشمولان غیر غایب متولد ۱۳۷۲ و ماقبل با دارا بودن شرایط لازم به میزان مدت تعیین شده در جدول شماره (۱) از کسر خدمت بهره مند می گردند و به متولدین سال های ۱۳۷۳ به بعد این کسر خدمت تعلق نمی گیرد.

۲- کسر خدمت بسیجیان:

به بسیجیانی که برابر ضوابط ابلاغی در بسیج فعالیت دارند حداکثر به مدت شش ماه کسر خدمت تعلق می گیرد.

تبصره: کسر خدمت بند (۱) و (۲) پس از حضور فرد در یگان خدمتی توسط نیروی مربوطه صادر و در سامانه وظیفه عمومی ثبت می گردد.

۳- کسر خدمت نخبگان و استعداد های برتر:

این نوع کسر خدمت توسط بنیاد نخبگان ستادکل نیروهای مسلح صادر و به سازمان وظیفه عمومی ارسال می شود.

۴- کسر خدمت به واسطه دارا بودن فرزند:

مشمولانی که دارای فرزند می باشند به ازای هر فرزند از دو ماه کسر خدمت استفاده می نمایند. مدارک مورد نیاز در برگ پیش نویس اطلاعات فردی اعلام و به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) تحویل می گردد.

در صورتی که کارکنان وظیفه در حین خدمت دارای فرزند شوند از سوی نیروی مربوطه اطلاعات در سامانه وظیفه عمومی ثبت و کسر خدمت اعمال می گردد.

۵- کسر خدمت مشمولین جانباز:

مشمولان جانبازی که درصد جانبازی آنان کمتر از ۱۰ درصد باشد می توانند به ازای هر درصد جانبازی که به تأیید بنیاد شهید رسیده باشد به تناسب خدمت ۲۱ ماه از ۶۳ روز کسر خدمت استفاده نمایند.

جدول شماره (۱)

میزان کسر خدمت	مدت سابقه جبهه	میزان کسر خدمت	درصد جانبازی
۲ ماه	۶ تا ۸ ماه	۲ ماه	۵ تا ۱۰ درصد
۳ ماه	۹ تا ۱۱ ماه	۴ ماه	۱۱ تا ۱۵ درصد
۴ ماه	۱۲ تا ۱۴ ماه	۵ ماه	۱۶ تا ۲۰ درصد
۵ ماه	۱۵ تا ۱۷ ماه	۸ ماه	۲۱ تا ۲۴ درصد
۶ ماه	۱۸ تا ۲۰ ماه		
۷ ماه	۲۱ تا ۲۳ ماه		
۸ ماه	۲۴ تا ۲۶ ماه		
۹ ماه	۲۷ تا ۲۹ ماه		
آزادگانی که مدت اسارت آنان کمتر از ۲۴ ماه باشد به ازای یک سال اسارت ۶ ماه کسر خدمت به فرزند آنان تعلق می گیرد و کمتر از یک سال قابل محاسبه نمی باشد.			

بسیجیان داوطلب خدمت در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

بر اساس تبصره ۲ ماده ۵ قانون خدمت وظیفه عمومی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می تواند مشمولین مورد نیاز خود را در هر دوره از اعزام طبق ضوابط خاص از بسیجیان دارنده برگ اعزام به خدمت به میزان سهمیه ای که مشخص می گردد جذب نماید.

مشمولان بسیجی که داوطلب خدمت در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می باشند می بایست با مراجعه به سپاه استانی برابر تاریخ اعزامی که در برگ آماده به خدمت درج شده است مراحل جذب را طی نمایند. در صورت عدم نیاز سپاه به مشمول و عدم ثبت در سامانه جذب نیروهای وظیفه، سازمان وظیفه عمومی بر اساس تاریخ اعزام، مشمول را به یکی از مراکز آموزش نیروهای مسلح اختصاص خواهد داد.

مشمولان خاص

بر اساس تبصره ۳ ماده ۵ قانون خدمت وظیفه عمومی نیروهای مسلح می توانند مشمولین متخصص مورد نیاز خود را در سطح کارشناسی و بالاتر به میزان سهمیه ای که مشخص می گردد جذب نمایند.

مشمولان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر می توانند با مراجعه به یکی از نیروهای مسلح نسبت به طی مراحل جذب برای تاریخ اعزام که در برگ آماده به خدمت تعیین گردیده است اقدام نمایند.

رزومه تخصصی

برای به کارگیری بهتر مشمولان دارای مدرک لیسانس و بالاتر تربیتی داده شده است تا این مشمولان با تکمیل رزومه کاری خود را به نیروهای مسلح معرفی نمایند تا نیروهای مسلح با شناخت از تجارب و تخصص این قبیل مشمولان شرایط به کارگیری تخصصی آن ها را فراهم نمایند. این رزومه می تواند محیطی مناسب برای شکوفایی مشمولان را به دنبال داشته باشد.

سربازان دارای خدمت قبلی

سربازانی که به دلیل قبولی در دانشگاه یا علل دیگر از خدمت ترخیص شوند، جهت اعزام به خدمت مجدد می بایست به یکی از دفاتر الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه نمایند و درخواست اعزام خود را ثبت نمایند. این قبیل مشمولان ضرورتی به طی دوره آموزش نداشته و بایستی برگ معرفی جهت ادامه خدمت به یگان قبلی خود را دریافت و به نیروی مربوطه مراجعه نمایند. توجه شود در تاییدیه صحت اطلاعات، میزان خدمت قبلی ذکر می شود و در صورت مغایرت، مشمول می بایست موضوع را به کاربر دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) اعلام نماید.

خدمت در دستگاه های غیر نظامی (امریه)

مشمولان جهت خدمت در دستگاه های غیر نظامی دارای سهمیه می توانند در مهلت معرفی مراحل جذب در آن دستگاه را طی نموده و دستگاه مربوطه یک ماه قبل از تاریخ اعزام صورت اسامی آنان را از طریق دفتر سیاست گذاری و نظارت راهبردی حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح به سازمان وظیفه عمومی اعلام نماید.

- ۱- ادامه تحصیل کارکنان وظیفه مامور برابر قوانین و مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی خواهد بود.
- ۲- مشمولان غایب نمی توانند به عنوان متقاضی خدمت در سازمان ها و نهادها و وزارت خانه ها به صورت امریه اقدام نمایند.

سرباز قهرمان

نحوه خدمت

به موجب قانون سرباز قهرمان، در زمان صلح کلیه ورزشکاران مشمولی که از طرف فدراسیون های ورزشی به عضویت تیم های ملی برگزیده می شوند با درخواست وزارت ورزش و امور جوانان و هماهنگی ستادکل نیروهای مسلح می توانند خدمت مقدس سربازی خود را پس از طی دوره آموزش نظامی در یکی از سازمان های نیروهای مسلح زیر نظر وزارت ورزش و جوانان در تیم ملی سپری نمایند.

نحوه معافیت

قهرمانان بازی های المپیک شامل نفرات اول تا سوم و قهرمانان بازی های آسیایی در رشته های ورزشی تحت پوشش کمیته بین المللی المپیک (IOC) و مقام اول تا سوم مسابقات جام جهانی فوتبال، بسکتبال، والیبال و همچنین یکی از فرزندان قهرمانان پارالمپیک جهانی معاف از سربازی با معرفی وزارت ورزش و جوانان و موافقت ستاد کل نیروهای مسلح پس از طی دوره آموزشی نظامی در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شوند.

فرایند رسیدگی به درخواست معافیت سرباز قهرمان

- ۱- مراجعه مشمول به معاونت توسعه ورزش قهرمانی و حرفه ای (دفتر امور مشترک فدراسیون ها) وزارت ورزش و جوانان جهت تشکیل پرونده و دریافت فرم درخواست معافیت
- ۲- تهیه و تکمیل مدارک عمومی مندرج در صفحه (۵ و ۶) و ارائه به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰)
- ۳- ثبت درخواست معافیت در سامانه دفاتر (پلیس + ۱۰) و ارسال پرونده از طریق رابطین به سازمان
- ۴- بررسی موضوع در اداره کل تربیت بدنی ستاد کل و در صورت تایید، اعلام آن به اداره منابع انسانی معاونت نیروی انسانی ستاد کل
- ۵- اعلام موافقت به سازمان وظیفه عمومی
- ۶- بررسی و تطبیق مدارک و ثبت تاییدیه معافیت در سامانه توسط سازمان
- ۷- صدور برگ اعزام مشمول به دوره آموزش نظامی

- ۸- ارائه گواهی پایان آموزش نظامی صادره از سوی نیروی آموزش دهنده توسط مشمول و یا ثبت آن از سوی یگان آموزش دهنده از طریق شبکه ارتباطی نیروهای مسلح
- ۹- درخواست صدور کارت معافیت در سامانه از سوی مرکز عملیات مشمولان
- ۱۰- صدور کارت معافیت و ارسال آن به آدرس مشمول از طریق پست

تذکره:

- ۱- مشمولان این قانون برابر مقررات مربوط به مشمولان در مهلت معرفی اقدام به ثبت درخواست اعزام می نمایند و برگ آماده به خدمت دریافت می نمایند.
- ۲- مشمولان این قانون در صورت اخراج یا حذف از تیم ملی، بقیه خدمت دوره ضرورت خود را در نیروی آموزش دهنده طی خواهند نمود.
- ۳- مشمولان این قانون در دوران خدمت در تیم ملی به عنوان مامور به خدمت در فدراسیون های ورزشی انجام وظیفه خواهند نمود و در مدت مأموریت حق فعالیت در هیچ باشگاه یا تیم ورزشی غیر نظامی را نخواهند داشت.
- ۴- در صورتی که وزارت ورزش نتواند از افراد مشمول این قانون در تیم ملی استفاده نماید، موظف است با هماهنگی ستادکل در خصوص برگشت افراد به سازمان مامور کننده اقدام نمایند.
- ۵- صرف دعوت به تیم ملی، مبنا و ملاک واگذاری ورزشکار به فدراسیون های ورزشی نخواهد بود و ورزشکار به محض عدم انتخاب در تیم ملی باید به نیروهای مسلح بازگردانده شود.
- ۶- مشمولان در پایان خدمت، کارت پایان خدمت از سوی سازمان وظیفه عمومی دریافت خواهند نمود.

سرباز معلم

مشمولانی که درصدد انجام خدمت وظیفه عمومی در قالب سرباز معلم می باشند می بایست در مهلت معرفی خود را جهت تعیین تکلیف به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) جهت دریافت برگ آماده به خدمت معرفی نمایند و با مراجعه به مراکز آموزش و پرورش نسبت به طی مراحل جذب در طرح سرباز معلم اقدام نمایند، لازم به ذکر است باید طوری برنامه ریزی شود که پس از تعیین تاریخ اعزام مراحل جذب در طرح سرباز معلم قبل از اعزام به پایان برسد تا در موعد اعزام به عنوان سرباز معلم آموزش نظامی را طی نموده و جهت ادامه خدمت به آموزش و پرورش معرفی شوند.

تبصره: مشمولان برای اینکه فرصت لازم داشته باشند تا مراحل جذب به عنوان سرباز معلم را طی نمایند توصیه می شود پس از فارغ التحصیل شدن (در شروع مهلت معرفی) خود را معرفی و تاریخ پیشنهادی اعزام را با مشورت سازمان مربوطه انتخاب نمایند.

درخواست تمدید و تعجیل در تاریخ اعزام

الف) تمدید تاریخ اعزام

- آن دسته از مشمولان غیر غایبی که جهت اعزام به خدمت دارای معاذیر زیر بوده و نمی توانند در موعد مقرر به خدمت اعزام شوند، اعزام آنان به شرح زیر قابل تمدید است. مشمولان واجد شرایط جهت ثبت درخواست تمدید اعزام، صرفاً به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) در شهرستان محل سکونت خود مراجعه نمایند. در صورتی که پاسخ درخواست از طریق پیامک واصل نگردد حداکثر ۵ روز بعد (قبل از انقضای موعد اعزام اولیه) به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) برای اطلاع از نتیجه درخواست مراجعه نمایند.
- ۱- از چند برادر واجد شرایط اعزام به خدمت در صورت اعزام یکی از برادران به خدمت، یکی از برادران که فاقد غیبت باشد می تواند تا اتمام خدمت او از تعویق اعزام استفاده نماید. برای استفاده از امتیاز تعویق اعزام، ارائه گواهی اشتغال به خدمت برادر الزامی است.
  - ۲- مشمولانی که به علت بیماری و یا صدمات جسمانی وارده ناشی از حوادث و سوانح (خارج از موضوع ماده ۴۰ قانون خدمت وظیفه عمومی)، قادر به اعزام به خدمت در موعد مقرر نمی باشند و بیماری و مصدومیت آنان مورد تأیید پزشک معتمد وظیفه عمومی می باشد، موعد اعزام آنان با پیشنهاد پزشک مربوط حداکثر تا دو ماه به تعویق می افتد.
  - ۳- در صورت فوت همسر، فرزند حداکثر تا شش ماه، پدر، مادر حداکثر تا سه ماه، برادر، خواهر حداکثر تا دو ماه و پدر و مادر همسر تا یک ماه، از زمان فوت، اعزام مشمول به تعویق می افتد.
  - ۴- مشمولانی که به علت بروز بلایای طبیعی مانند سیل، زلزله و یا وقوع حوادثی مانند سقوط هواپیما، آتش سوزی و... (خارج از موضوع ماده ۴۰ قانون خدمت وظیفه عمومی) خود یا یکی از اعضای درجه یک خانواده (پدر و مادر، همسر و فرزند) به طور جدی آسیب دیده باشند یا منزل مسکونی آنان بالای ۵۰ درصد خسارت دیده باشد با ارائه مدارک و مستندات معتبر، موعد اعزام آنان حسب مورد و به تناسب میزان آسیب وارده از زمان آسیب دیدگی، از یک تا شش ماه به تعویق می افتد.

- ۵- پذیرفته شدگان قطعی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی (داخل و خارج کشور) که در مهلت یک ساله پس از فراغت از تحصیل در دانشگاه قبول شده اما زمان ثبت نام و ادامه تحصیل آنان بعد از موعد اعزام می باشد در صورتی که واجد شرایط ادامه تحصیل باشند، اعزام آنها حسب مورد حداکثر تا شش ماه به تعویق می افتد.
- ۶- دارندگان برگ اعزام تاریخ های مرداد، شهریور و دی ماه هر سال که منتظر اعلام نتیجه آزمون مراکز سنجش آموزش عالی هستند، موعد اعزام آنان حسب مورد حداکثر تا دو ماه به تعویق می افتد. (مشروط بر این که از زمان فراغت تحصیل تا پذیرش در دانشگاه، بیش از یک سال سپری نشده باشد)
- ۷- ورزشکاران تیم های ملی با ارائه درخواست کتبی فدراسیون مربوط جهت اعزام به مسابقات المپیک، جهانی و آسیایی، موعد اعزام آنان حداکثر تا چهار ماه به تعویق می افتد. (درخواست تمدید این قبیل از مشمولان پس از ثبت در یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و ارائه گواهی فدراسیون مربوط مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت)
- ۸- مشمولانی که در حال طی مراحل نهایی گزینش و استخدام در نیروهای مسلح می باشند، در صورت تأیید موضوع از سوی سازمان مربوط، اعزام آنان حداکثر تا چهار ماه به تعویق می افتد.
- ۹- مشمولان متأهلی که دارای شرایط خاص (تولد فرزند، بیماری شدید همسر و فرزند و ...) می باشند، موعد اعزام آنان حداکثر تا دو ماه به تعویق می افتد.
- ۱۰- مشمولانی که قصد تشریف به حج تمتع را دارند، موعد اعزام آنان با ارائه مدارک مربوط حداکثر تا دو ماه به تعویق می افتد.

ب) تعجیل در موعد اعزام

مشمولانی که قصد دارند زودتر از تاریخ اعزام به خدمت اعزام شوند، می توانند قبل از موعد اعزام درخواست خود را از طریق یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) ثبت و نتیجه را همانند روش تمدید دریافت نمایند. شرط موافقت با درخواست تعجیل منوط به وجود ظرفیت آموزشی نیروهای مسلح است.

تذکره:

- ۱- درخواست های مشمولان مبنی بر تعجیل در موعد اعزام توسط سازمان وظیفه عمومی ناجا بررسی شده و نتیجه موافقت یا عدم موافقت از طریق پیامک اطلاع رسانی می شود و در صورت عدم وصول پیامک، مشمولان می توانند از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) پاسخ خود را دریافت نمایند.
- ۲- تمدید موعد اعزام فقط شامل مشمولانی می شود که فاقد غیبت باشند.
- ۳- تمدید موعد اعزام صرفاً با درخواست مشمول و فقط یک بار انجام می شود.

نخبگان و استعدادهای برتر

- ۱- نخبگانی که از سوی بنیاد ملی نخبگان به بنیاد نخبگان نیروهای مسلح معرفی می شوند با انجام یک پروژه تحقیقاتی برای نیروهای مسلح یا موضوعات مورد نیاز کشور و تأیید آن از سوی هیئت داوران و پس از طی دوره آموزش نظامی، کارت پایان خدمت دریافت می نمایند.
  - ۲- نخبگان معرفی شده، چنانچه قصد ادامه تحصیل تا کسب تخصص در دانشگاه های داخل یا خارج از کشور را داشته باشند از معافیت تحصیلی و سایر تسهیلات برخوردار خواهند شد.
- برای اطلاع از شرایط احراز نخبگی و استعداد برتر و همچنین آگاهی از تسهیلات و خدمات مربوط، به پایگاه اطلاع رسانی وظیفه عمومی به آدرس www.police.ir یا به سایت بنیاد ملی نخبگان مراجعه نمایید.

تغییر وضعیت

در صورتی که مشمول برگ آماده به خدمت دریافت نماید و قبل از اعزام به خدمت واجد شرایط یکی از معافیت های قانونی مانند (پزشکی، کفالت، ایثارگران و...) شوند جهت تغییر وضعیت درخواست به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) مراجعه نماید.

توجیه غیبت

مشمولانی که دارای معاذیر موجه برای عدم معرفی در مهلت قانونی یا موعد اعزام تعیین شده باشند می توانند درخواست توجیه غیبت خود را جهت بهره مندی از امتیازات قانونی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) ارائه نمایند.

بررسی توجیه غیبت بر اساس جدول شماره (۲) صورت می گیرد.

در صورت توجیه غیبت، کلیه تنبیهات در نظر گرفته شده برای مشمول از بین می رود و یاد شده می تواند از کلیه معافیت ها و سایر امتیازات قانونی بهره مند شود.

جدول شماره ۲

مدت توجیه غیبت	معاذیر موجه غیبت
تا ۲ ماه از زمان شروع بیماری	۱- تاخیر در معرفی به سبب بیماری یا صدمات جسمی یا روانی وارده به مشمول
تا ۶ ماه از زمان شروع بیماری	۲- تاخیر در معرفی به سبب بیماری یا صدمات جسمانی وارده به مشمول که منجر به بستری در بیمارستان شود با تایید پزشک معتمد
بیش از ۶ ماه از زمان شروع بیماری	۳- بیماری یا صدمات جسمانی وارده به مشمول منجر به بستری در بیمارستان و عدم بهبودی با تایید شورای پزشکی
تا ۳ ماه از زمان فوت	۴- تاخیر در معرفی به سبب فوت پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر و یا فرزند
تا ۱ ماه از زمان فوت	۵- تاخیر در معرفی به سبب فوت پدر یا مادر همسر مشمول
تا ۶ ماه از زمان وقوع حادثه	۶- وارد آوردن آسیب جدی روحی یا جسمی یا مالی به مشمول، همسر، فرزندش بر اثر وقوع بلایای طبیعی یا حوادث قهریه
تا ۳ ماه از زمان وقوع حادثه	۷- وارد آمدن آسیب های جدی جسمی، روحی یا مالی به پدر، مادر، برادر و خواهر مشمول بر اثر بلایای طبیعی یا حوادث قهریه
تا ۲ ماه از زمان وقوع حادثه	۸- وارد آمدن آسیب های جدی جسمی، روحی یا مالی به پدر یا مادر همسر مشمول بر اثر بلایای طبیعی یا حوادث قهریه
قبل از ورود به غیبت حداکثر تا ۶ ماه	۹- اشکالات اداری ایجاد شده در فرایند معرفی یا اعزام که خارج از اراده مشمول بوده باشد
کل مدت غیبت	۱۰- توقیف یا در حبس بودن مشمول با تایید مراجع قضایی مشروط به آن که شروع حبس قبل از ورود به غیبت باشد
تا ۳ ماه	۱۱- بیماری، از کار افتادگی، حبس، غایب مفقودالثر بودن، اعتیاد شدید پدر برای مشمولانی که سرپرستی خانواده را بر عهده دارند
تا ۳ ماه از زمان شروع بیماری	۱۲- تاخیر در معرفی به علت بیماری همسر یا فرزند مشمول
قبل از ورود به غیبت تا ۳ ماه از تاریخ ازدواج	۱۳- تاخیر در معرفی به علت ازدواج مشمول
قبل از ورود به غیبت تا ۳ ماه از زمان شروع اختلاف	۱۴- تاخیر در معرفی به سبب شروع اختلاف مشمول با همسرش که منجر به طلاق گردیده است
کل مدت غیبت	۱۵- بیماری منجر به فوت پدر یا برادر مشمول با تشخیص شورای پزشکی منوط به این که شروع بیماری و نیازمندی به مراقبت قبل از ورود به غیبت باشد
کل مدت غیبت	۱۶- بیماری، نقص عضو و محجوریت پدر یا برادر مشمول به تشخیص شورای پزشکی منوط به این که شروع بیماری و نیازمندی به مراقبت قبل از ورود به غیبت باشد
کل مدت غیبت	۱۷- طلاق بائن یا غیابی مادر به علت حبس غایب مفقودالثر بودن، اعتیاد شدید و بی مبالاتی پدر وقوع یافته و مشمول در طول مدت غیبت عملاً سرپرستی خانواده را بر عهده داشته و با اعزام وی خانواده قدرت تامین معاش خود را از دست می دهد
کل مدت غیبت	۱۸- معلولیت اعضای درجه یک خانواده (پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر، فرزند) قبل از شروع غیبت حادث شده باشد
تا ۳ سال	۱۹- در صورت فوت همسر مشمول و دارا بودن یک فرزند صغیر از او
تا ۵ سال	۲۰- در صورت فوت همسر مشمول و دارا بودن دو فرزند صغیر از او
تا ۸ سال	۲۱- در صورت فوت همسر مشمول و دارا بودن سه فرزند صغیر از او
تا ۵ سال	۲۲- به سبب معلولیت شدید و خیلی شدید همسر بعد از ازدواج (بند ۷ ماده ۴۴)
حداکثر تا ۵ سال غیبت	۲۳- در مواردی که پدر یا مادر یا برادران و خواهران مشمول به دلیل بیماری شدید نیازمند مراقبت باشند و در صورت اعزام به خدمت مشمول خانواده قدرت تامین معاش خود را از دست بدهد
حداکثر تا ۵ سال غیبت	۲۴- در مواردی که پدر یا مادر یا برادران و خواهران مشمول به دلیل معلولیت (در خصوص ماده ۶ معلولان) نیازمند مراقبت باشند و در صورت اعزام مشمول به خدمت خانواده قدرت تامین معاش خود را از دست بدهد
تا ۵ سال	۲۵- توجیه غیبت به سبب معلولیت شدید و خیلی شدید فرزند مشمول
تا ۲ سال	۲۶- معلولیت شدید همسر بند (۴) از ماده (۴۴) مکرر

تذکره:

- ۱- مشمولان می بایست جهت توجیه غیبت مدارک و مستندات خود را ارائه نموده و توجیه غیبت منوط به تایید مدارک توسط وظیفه عمومی رسیدگی کننده می باشد.
- ۲- منظور از معلولیت مندرج در بند ۱۸ معلولیت هایی است که سبب معافیت می گردد.
- ۳- توجیه غیبت در بند های ۱۵ الی آخر منوط به داشتن شرایط معافیت کفالت اعم از ماده (۴۴) و (۴۴) مکرر و ماده (۶) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان می باشد.
- ۴- در مورد بند های ۲۶ و ۲۷ به ازای هر فرزند اعم از معلول یا صغیر یک سال به مدت توجیه غیبت فرزند معلول اضافه می شود.

نحوه معرفی مشمولان مقیم خارج از کشور

مشمولان مقیم خارج از کشور برای معرفی خود می توانند به نمایندگی کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مراجعه و نسبت به ثبت درخواست خود اقدام نمایند.

نکات مهم درباره اعزام به خدمت

- ۱- برای بهره مندی از هرگونه تسهیلات مربوط به تمدید و یا تعجیل، توجیح غیبت و مجوز فعالیت ورزشی در موعد اعزام، صرفاً به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه نموده و از مراجعه به مراکز وظیفه عمومی در این رابطه خودداری نمایید. (حضور شخص مشمول با در دست داشتن اصل برگ آماده به خدمت الزامی است)
- تمدید تاریخ اعزام صرفاً برابر مقررات مربوط و یا در صورت داشتن عذر موجه امکان پذیر است.
- ۲- در صورت تأخیر در وصول برگ معرفی به مرکز آموزش (حداقل یک هفته قبل از تاریخ اعزام) جهت دریافت برگ المثنی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه نمایید.
- ۳- کلیه متقاضیان اعزام به خدمت می بایست پس از ارائه مدارک و ثبت درخواست خود از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مدارک را تا پایان خدمت نزد خود نگهداری نموده تا در صورت لزوم ارائه نمایند.
- ۴- از مراجعه به مراکز آموزش نیروهای مسلح بدون معرفی نامه صادره از وظیفه عمومی جداً خودداری شود.
- ۵- مشمولانی که پس از تعیین مرکز آموزش، به هر دلیل اعم از موجه یا غیر موجه در اعزام حضور پیدا ننمایند، در دوره بعدی اعزام نیز به همان مرکز اختصاص خواهند یافت.
- ۶- مشمولانی که دارای سابقه خدمت قبلی در یکی از نیروهای مسلح هستند، مجدداً می بایست به همان نیرو اختصاص یابند. در صورت تغییر یگان خدمتی مراتب قبل از اعزام به مرکز آموزش به مسئولان وظیفه عمومی اعزام کننده اطلاع داده شود.
- ۷- هیچ یک از مراکز آموزش نیروهای مسلح مجاز به پذیرش مشمولان بدون مجوز سازمان وظیفه عمومی نمی باشند.

متعهدین خدمت

الف) متعهدین خدمت در دستگاه های غیر نظامی

کارکنان وظیفه ای که به استناد بند (ب) تبصره ماده (۶۶) قانون به جای خدمت دوره ضرورت، در مدت معینی در دستگاه های غیر نظامی (دولتی) بکارگیری می شوند را متعهدین خدمت گویند.

به منظور آشنایی بیشتر مشمولان با مقررات مربوط به متعهدین خدمت، به مهمترین قوانین و مقررات آن در این بخش اشاره می شود.

- ۱- ماده ۶ قانون خدمت وظیفه عمومی: قانون خدمت نیروی انسانی، درمانی و بهداشتی مصوب ۵۸/۹/۲۴ شورای انقلاب و الحاقیه ها و اصلاحیه های بعدی آن ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بعد از تأمین نیازمندی های نیروهای مسلح، ادامه خدمت را تا ۵ سال در وزارت بهداری (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) انجام می دهند.
- ۲- ماده ۷ قانون خدمت وظیفه عمومی: قانون معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم از خدمت وظیفه عمومی مصوب ۵۸/۲/۲۷ شورای انقلاب ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بقیه خدمت مقرر در آن قانون را در آموزش و پرورش انجام خواهند داد. (مدت تعهد حداقل ۵ سال)
- ۳- ماده ۸ قانون خدمت وظیفه عمومی: به سازمان هواپیمایی کشوری و دانشکده تکنولوژی هواپیمایی کشوری اجازه داده می شود از بین فارغ التحصیلان مشمول این دانشکده و مرکز آموزش فنون هوایی و همچنین فارغ التحصیلان مشمول رشته های هوافضا، الکترونیک و مهندسی هواپیما که در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی برابر ضوابط وزارت فرهنگ و آموزش عالی مشغول تحصیل می باشند داوطلبان واجد شرایط را استخدام نمایند. مشمولان مذکور پس از گذراندن آموزش نظامی مربوطه و ایفای تعهد ۱۰ سال خدمت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.
- ۴- ماده ۱ قانون نحوه نامین هیئت علمی دانشگاه ها: کلیه افرادی که به عنوان عضو هیئت علمی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور به کار مشغول می شوند می توانند خدمت نظام وظیفه و سایر خدمات قانونی را در دانشگاه ها یا مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مربوطه انجام دهند. (مدت تعهد اعضای هیئت علمی چهار سال است)
- ۵- قانون گذراندن مدت خدمت وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در معاکم قضایی کشور: به موجب این قانون، فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی وابسته به دادگستری جمهوری اسلامی ایران که خدمت سربازی خود را انجام نداده اند با پیشنهاد قوه قضاییه و موافقت ستاد کل نیروهای مسلح در صورت تعهد حداقل ده سال خدمت در قوه قضاییه که دو سال اول از حقوق و مزایای وظیفه برخوردار خواهند بود و طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و پس از ایفاء تعهد از انجام خدمت دوره ضرورت در زمان صلح معاف می باشند.

تذکر:

- ۱- مشمولانی که دارای غیبت غیر موجه باشند مجاز به استخدام در دستگاه های غیر نظامی به صورت متعهد خدمت نمی باشند.

- ۲- کلیه متعهدین خدمت می بایست قبل از به کارگیری، دوره های آموزش نظامی مورد نیاز را در نیروهای مسلح طی نمایند.
- ۳- به متعهدین خدمت، در قبال تعهد خدمتی که به دستگاه های به کار گیرنده می سپارند پس از انجام کامل تعهد، کارت پایان خدمت داده می شود. افرادی که برابر مقررات گذشته به تعهد سازمان های غیرنظامی درآمده اند در صورتی که آموزش نظامی را طی نکرده باشند در پایان تعهد از کارت معافیت برخوردار می گردند.
- ۴- افراد متعهد خدمت تا زمانی که در تعهد استخدامی سازمان مربوط هستند نمی توانند از معافیت های مندرج در قانون وظیفه عمومی مانند معافیت کفالت و ... استفاده نمایند.
- ۵- خروج موقت متعهدین خدمت از کشور برای سفرهای علمی و زیارتی و سایر سفرها با ارائه درخواست از دستگاه به کارگیرنده و صدور مجوز از سوی سازمان وظیفه عمومی پس از سپردن تضمین لازم صورت می گیرد.
- ۶- آن دسته از متعهدین خدمت که قبل از اتمام مدت تعهد به هر علت از خدمت برکنار می شوند می بایست حداکثر ظرف شش ماه خود را جهت تعیین وضعیت خدمت، از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) به سازمان وظیفه عمومی معرفی نمایند. چنانچه علت برکناری، به تشخیص سازمان به کارگیرنده به صورت غیر ارادی باشد، مدت خدمت انجام شده به تناسب جزء خدمت دوره ضرورت محسوب می گردد.
- ۷- متعهدین خدمت در مدت تحصیل وابسته به سازمان بکارگیرنده بوده و برابر مقررات آن سازمان با آنان رفتار خواهد شد لیکن مدت تحصیل جزء تعهد محاسبه نخواهد شد.

ب) متعهدین خدمت در نیروهای مسلح

- ۱- **برابر ماده (۱۳) قانون خدمت وظیفه عمومی**، افرادی که اعم از مشمول و غیر مشمول با طی دوره دانشکده ها و آموزشگاه های نظامی و انتظامی برای خدمت در کادر ثابت استخدام شوند مدت تحصیل آنها جزء خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد، از دوره خدمت آنان به نسبت کسری خدمت تا دو سال جزء خدمت دوره ضرورت محسوب می شود.
- ۱/۱- آن عده از محصلین مراکز آموزش کادر ثابت نیروهای مسلح که قبل از پایان دوره آموزش مستعفی، اخراج و یا بازخرید شوند، فقط از طی دوره آموزش نظامی معاف می شوند، لکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند. در صورتی که محصلین به علت بیماری یا عدم صلاحیت که ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد برکنار گردند، مدت تحصیل جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می شود.
- ۲/۱- افسران و درجه داران نیروهای مسلح، چنانچه پس از پایان دوره آموزش، از خدمت مستعفی، اخراج و یا بازخرید گردند و خدمت آنان از مدت دوره ضرورت کمتر باشد بقیه خدمت دوره ضرورت را انجام می دهند.
- ۲- **برابر ماده (۱۴) قانون خدمت وظیفه عمومی**، آن دسته از مشمولین و کارکنان وظیفه ای که به عنوان پایور اعم از نظامی و کارمند به استخدام نیروهای مسلح در می آیند با انجام شش سال خدمت پس از فراغت از تحصیل یا اتمام دوره آموزشی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می گردند. چنانچه قبل از خاتمه شش سال از خدمت رها گردند، در صورتی که مشمول معافیت های قانونی نباشند، به نسبت هر چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان کسر می شود. در صورتی که کارکنان مذکور پس از اتمام شش سال تعهد خدمتی به هر عنوان از خدمت رها شوند از کارت پایان خدمت دوره ضرورت برخوردار می گردند.
- ۳- **برابر ماده (۱۵) قانون خدمت وظیفه عمومی**، مشمولان و کارکنان وظیفه داوطلب استخدام در نیروهای مسلح می توانند با سپردن پنج سال تعهد خدمت نظامی یا شش سال تعهد خدمت کارمندی به صورت پیمانی در نیروهای مسلح استخدام شوند. خدمت این افراد به منزله خدمت دوره ضرورت تلقی شده و پس از پایان تعهد از کارت پایان خدمت برخوردار می گردند.

تذکره:

- ۱- مشمولان غایب مجاز به استخدام در نیروهای مسلح نمی باشند.
- ۲- طی دوره آموزش نظامی برای کلیه کارمندان اعم از رسمی و پیمانی الزامی است.
- ۳- در صورتی که کارکنان پیمانی قبل از خاتمه تعهد از خدمت مستعفی یا برکنار شوند، چنانچه مشمول معافیت های قانونی نباشند، به نسبت چهار ماه خدمت انجام شده یک ماه جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می شود و بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر قانون انجام می دهند. مگر اینکه علت رهایی بیماری یا سایر موارد غیر ارادی به تشخیص سازمان مربوط باشد که در این صورت مدت تعهد انجام شده به نسبت از مدت خدمت دوره ضرورت کسر می گردد.
- ۴- چنانچه مشمول مستعفی (کارکنان پیمانی) بیش از نیمی از مدت تعهد خود را سپری کرده باشد برای ادامه خدمت دوره ضرورت نیازی به طی مجدد دوره آموزش نظامی ندارد و به ازاء هر سال خدمت چهار ماه از مدت خدمت دوره ضرورت او کسر می شود.
- ۵- کارکنان نیروهای مسلح اعم از رسمی و پیمانی تا زمانی که در تعهد استخدامی نیروهای مسلح می باشند نمی توانند از معافیت های مندرج در قانون وظیفه عمومی مانند معافیت کفالت و ... استفاده نمایند.
- ۶- مشمولان و کارکنان وظیفه ای که به صورت رسمی یا پیمانی به استخدام نیروهای مسلح در می آیند، اسامی آنان جهت روشن شدن وضعیت مشمولیت آنها از طریق نیروی به کار گیرنده در سامانه سازمان وظیفه عمومی ثبت می گردد.

۷- مشمولانی که قبل از اتمام تعهد، از خدمت برکنار می شوند می بایست با دریافت گواهی خدمتی و نامه معرفی از سازمان مربوط و تکمیل مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶) دفترچه راهنما، حداکثر ظرف شش ماه خود را جهت تعیین وضعیت خدمت، از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) به سازمان وظیفه عمومی معرفی نمایند.

فرایند رسیدگی به درخواست متعهدین خدمت دستگاه های غیر نظامی

مشمولانی که قصد استخدام در دستگاه های غیر نظامی (دولتی) به صورت تعهد خدمتی دارند می بایست مراحل زیر را طی نمایند.

- ۱- دریافت برگ اعزام به خدمت در مهلت معرفی و طی مراحل لازم برابر مندرجات دفترچه راهنما.
- ۲- اخذ معرفی نامه از سازمان مربوط و ثبت آن قبل از تاریخ اعزام در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰)
- ۳- دریافت برگ معرفی به مرکز آموزش از سوی سازمان وظیفه عمومی.
- ۴- اعزام مشمول به مرکز آموزش تعیین شده جهت طی دوره آموزش نظامی.
- ۵- معرفی مشمول متعهد خدمت به سازمان به کارگیرنده جهت انجام تعهد خدمتی، از سوی یگان آموزش دهنده.
- ۶- اعلام پایان تعهد برابر فرم مربوط از سوی سازمان به کارگیرنده به سازمان وظیفه عمومی و یگان آموزش دهنده.
- ۷- درخواست صدور کارت پایان خدمت برای متعهد خدمت از سوی یگان آموزش دهنده از طریق سامانه ارتباطی.
- ۸- صدور کارت پایان خدمت از سوی سازمان وظیفه عمومی و ارسال آن به آدرس متعهد خدمت.

تذکره:

- ۱- مشمولانی که تمایل دارند به عنوان متعهد خدمت استخدام شوند، می بایست تمامی مراحل استخدامی و اداری اولیه را در مهلت مقرر (مهلت یک ساله معرفی پس از فراغت از تحصیل) انجام داده و درخواست خود را قبل از اتمام مهلت یا ورود به غیبت، از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) ثبت نمایند.
- ۲- متعهدین خدمتی که شروع تعهد آن ها قبل از تاریخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ می باشد برابر ضوابط و مقررات زمان شروع تعهد با آن ها برخورد می شود.

معافیت ها

الف) معافیت تحصیلی دانش آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی

- ۱- کلیه دانش آموزان و دانشجویان مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و یا مورد تأیید آن وزارت خانه و دانشجویان دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی یا غیر دولتی داخلی و خارجی مورد تأیید وزارتخانه های علوم و بهداشت و طلاب حوزه های علمیه که در حین تحصیل به سن مشمولیت رسیده یا می رسند در صورت دارا بودن شرایط استفاده از معافیت تحصیلی، تا زمانی که برابر مقررات به تحصیلات خود ادامه دهند از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف می باشند.
- ۲- کلیه دانش آموزان یا دانشجویان و طلاب علوم دینی که در حین مشمولیت (۱۸ سالگی تمام) قرار دارند برای ادامه تحصیل می بایست از سازمان وظیفه عمومی معافیت تحصیلی دریافت نمایند. صدور معافیت تحصیلی برای دانش آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی، موکول به ارائه درخواست ثبت نام از طریق مراجع ذیربط می باشد.
- ۳- برابر تبصره ۱ ماده ۳۳ قانون خدمت وظیفه عمومی حداکثر معافیت تحصیلی برای دانشجویان در هر یک از مقاطع تحصیلی دانشگاهی برابر جدول زیر می باشد:

ردیف	مقطع تحصیلی	حداکثر مدت مجاز به تحصیل
۱	کاردانی	۲/۵ سال
۲	کارشناسی ناپیوسته	۳ سال
۳	کارشناسی ارشد ناپیوسته	۳ سال
۴	کارشناسی پیوسته	۵ سال
۵	کارشناسی ارشد پیوسته	۶ سال
۶	دکترای پزشکی پیوسته	۸ سال
۷	دکترای تخصصی	۶ سال

در مواقع ضروری با تشخیص و اعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاه های مربوطه، در قالب درخواست افزایش سنوات تحصیلی به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) با دارا بودن شرایط حداکثر یک سال به مدت فوق به عنوان سنوات ارفاقی قابل افزایش می باشد.

۴- مشمولان دیپلم و پیش دانشگاهی که حداکثر یک سال پس از فراغت از تحصیل در یکی از دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی داخل کشور که مورد تأیید وزارتخانه های علوم و بهداشت می باشند پذیرفته شوند تا زمانی که وفق تبصره (۱) ماده (۳۳) به تحصیل اشتغال دارند، می توانند مشروط به اینکه دارای غیبت غیر موجه نباشند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. این معافیت برای هر مقطع فقط یکبار صادر می شود.

۵- مشمولان فارغ التحصیل مقاطع دانشگاهی در صورتی که حداکثر ظرف مدت یک سال پس از فراغت از تحصیل، در مقطع بالاتر پذیرفته شوند می توانند با لحاظ سایر شرایط قانونی از معافیت تحصیلی استفاده نمایند.

۶- معافیت تحصیلی دانشجویان انصرافی، در صورتی که تا یک سال پس از تاریخ انصراف در مقطع، رشته یا دانشگاه جدید پذیرفته شوند، در طول مدت تحصیل در مقاطع دانشگاهی (از دیپلم تا دکترای تخصصی) مشروط به اینکه انصراف آنها در مدت سنوات مجاز موضوع تبصره (۱) ماده (۳۳) قانون صورت گرفته باشد، فقط یک بار قابل تمدید است که در این صورت مدت تحصیل قبلی جزو سنوات تحصیلی جدید محسوب نخواهد شد.

تبصره: دانشجویان انصرافی که با یک مقطع تحصیلی پایین تر فارغ التحصیل می شوند در شمول این بند قرار ندارند و ادامه تحصیل آنان در مقطع بالاتر به شرط رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی اولیه در مقطع قبلی، از نظر معافیت تحصیلی بلامانع خواهد بود.

۷- ترخیص کارکنان وظیفه بدون غیبت اولیه در حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی و بالاتر به جز در زمان های اضطراری و جنگ بلامانع است.

۸- مشمولین دارای مدرک کارشناسی و بالاتر و معادل آن در حوزه های علمیه علاقمند به تحصیل در خارج از کشور در صورتی که از نظر مقررات وظیفه عمومی و وزارتخانه های علوم و بهداشت، حائز شرایط ادامه تحصیل در خارج از کشور باشند و دانشگاه ها و رشته های آنها مورد تأیید وزارتخانه های فوق باشد می توانند با سپردن تضمین های لازم و با استفاده از مقررات مربوط برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.

۹- ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مامورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آنها می باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا موسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تأیید آموزش و پرورش و طلاب حوزه های علمیه مورد تأیید شورای عالی حوزه های علمیه به سن مشمولیت برسند از معافیت تحصیلی بهره مند می گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه های علوم یا بهداشت هستند بلامانع می باشد.

۱۰- دانش آموزان و دانشجویان خارج از کشور برای صدور معافیت تحصیلی می بایست به نمایندگی های دولت جمهوری اسلامی ایران مراجعه تا پس از تأیید مدارک، درخواست آنان به مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور در تهران، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال و از آن طریق به منظور صدور معافیت تحصیلی به سازمان وظیفه عمومی ناجا ارسال گردد.

۱۱- به مشمولینی که به طور غیر مجاز از کشور خارج شده باشند معافیت تحصیلی داده نخواهد شد.

فرآیند صدور معافیت تحصیلی برای دانش آموزان

برابر تبصره ۱ ماده ۳۳ قانون خدمت وظیفه عمومی، حداکثر معافیت تحصیلی برای دانش آموزان تا سن بیست سال تمام می باشد که برابر روش زیر اقدام می شود:

۱- مراجعه دانش آموز به واحد آموزشی و دریافت برگ درخواست معافیت تحصیلی ممههور به مهر مدرسه

۲- حسب مورد ارائه مدارک عمومی مورد نیاز (مندرج در صفحه ۵ و ۶)

۳- ثبت درخواست معافیت تحصیلی در سامانه وظیفه عمومی توسط یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰)

۴- صدور معافیت تحصیلی از سوی دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و ارائه آن به مشمول جهت تحویل به واحد آموزشی.

فرآیند صدور معافیت تحصیلی برای دانشجویان

۱- مراجعه دانشجو به دانشگاه مربوط به همراه اصل گواهی فراغت از تحصیل مقطع قبلی جهت دریافت برگ درخواست معافیت تحصیلی مقطع جدید ممههور به مهر دانشگاه.

۲- ارائه برگ تکمیل شده درخواست معافیت تحصیلی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) به همراه اصل شناسنامه و کارت ملی و یک قطعه عکس سیاه و سفید ۳×۴ تمام رخ و اصل گواهی فراغت از تحصیل مقطع قبل.

۳- ثبت درخواست معافیت تحصیلی در سامانه وظیفه عمومی از سوی کاربر دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و تأیید موارد ثبت شده توسط مشمول.

۴- صدور مجوز ثبت نام در دانشگاه از سوی دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و ارائه آن به دانشجو جهت تحویل به دانشگاه مربوط.

۵- بررسی مدارک و احراز شرایط ادامه تحصیل از سوی واحدهای وظیفه عمومی استانها.

۶- در صورت نیاز صدور معافیت تحصیلی و ارسال آن به دانشگاه مربوط از سوی سازمان وظیفه عمومی ناجا.

فرایند صدور معافیت تحصیلی برای طلاب حوزه های علمیه و مدارس علوم دینی

۱- مراجعه طلبه به مرکز مدیریت حوزه علمیه استان مربوط و دریافت برگ درخواست معافیت تحصیلی مههور به مهر حوزه.

۲- ارایه برگ درخواست معافیت تحصیلی به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) به همراه اصل شناسنامه و کارت ملی و یک قطعه عکس سیاه و سفید ۳×۴ تمام رخ.

۳- ثبت درخواست در سامانه وظیفه عمومی از سوی کاربر دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) و تایید موارد ثبت شده توسط مشمول.

۴- صدور مجوز ثبت نام در حوزه علمیه از سوی دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) و ارایه آن به طلبه جهت تحویل به حوزه علمیه.

۵- بررسی مدارک و احراز شرایط ادامه تحصیل از سوی واحدهای وظیفه عمومی استانها.

۶- در صورت نیاز صدور معافیت تحصیلی و ارسال آن به حوزه علمیه مربوطه از سوی سازمان وظیفه عمومی ناجا.

ب) معافیت پزشکی

براساس ماده ۳۹ قانون خدمت وظیفه عمومی مشمولان خدمت وظیفه عمومی از نظر وضع مزاجی و استعداد جسمی و روانی به چهار دسته زیر تقسیم می شوند:

۱- کسانی که از نظر جسمی و روانی سالم و قادر به انجام خدمت هستند.

۲- کسانی که به علت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری از سلامتی کامل برخوردار نبوده اما قادر به انجام خدمت در امور غیر رزمی می باشند.

۳- کسانی که به علت عدم رشد یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.

۴- کسانی که به علت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری جسمی و یا روانی به طور دائم قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.

کلیه مشمولان وظیفه باید قبل از اعزام به خدمت توسط پزشک معاین اولیه معاینه شوند و وضعیت فرد توسط پزشک معاین یا اظهارات مشمول در یکی از چهار دسته فوق قرار گیرد.

مشمولان برای ثبت درخواست اعزام، معافیت پزشکی، معافیت کفالت، معافیت موارد خاص به پزشک معاین اولیه معرفی می شوند.

مشمولانی که به مواد مخدر اعتیاد دارند و در هنگام معاینه شناسایی می شوند، از سوی وظیفه عمومی برای ترک اعتیاد به مدت شش ماه به مراجع ذیربط معرفی می گردند. اعزام این افراد منوط به ارائه گواهی عدم اعتیاد خواهد بود.

اظهار نظر در مورد معافیت پزشکی مشمولین توسط شورای پزشکی انجام می گیرد.

اعتراض به رای شورای پزشکی ۱۰ روز پس از شرکت در جلسه شورای پزشکی و به مدت یک هفته از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) امکان پذیر می باشد.

مدارک مورد نیاز

مشمول درخواست معافیت پزشکی را در برگ شماره ۱ تکمیل و به همراه مدارک زیر به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) مراجعه نماید.

۱- دریافت شماره شناسه دفترچه راهنمای الکترونیکی

۲- ارائه و تکمیل مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)

۳- ثبت درخواست معافیت پزشکی در سامانه از طریق دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰)

فرایند رسیدگی به درخواست معافیت پزشکی

۱- مراجعه و ثبت درخواست در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) به همراه کلیه مدارک مورد نیاز

۲- معرفی و مراجعه مشمول به پزشک معاین اولیه

۳- ثبت نتیجه معاینات اولیه در سامانه (پلیس+۱۰)

۴- بررسی و تایید مدارک ثبت شده و امضای آن توسط مشمول و تحویل به کاربر دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰)

۵- بررسی اطلاعات توسط وظیفه عمومی

۶- اطلاع رسانی به مشمول از طریق پست یا پیامک جهت معرفی به بیمارستان

۷- مراجعه مشمول به بیمارستان جهت انجام معاینات تخصصی

۸- ارسال جوابیه بیمارستان (نظریه تخصصی) به حوزه رسیدگی کننده توسط نماینده وظیفه عمومی یا پیک بیمارستان

۹- اعلام نوبت شورای پزشکی به مشمول با ارسال دعوتنامه یا پیامک جهت حضور در شورای پزشکی

۱۰- برگزاری جلسه شورای پزشکی

۱۱- در صورتی که شخص معاف دائم یا موقت شناخته شود حسب مورد از کارت معافیت دائم یا برگ معافیت موقت برخوردار شده و در صورتی که سرباز و یا معاف از رزم شناخته شود برگ آماده به خدمت برای وی صادر و ارسال می گردد.

تذکره:

۱- مشمولانی که مشکلات پزشکی خود را به هنگام معاینه اولیه کتمان نمایند چنانچه در دوران آموزش یا خدمت به دلیل کتمان مشکل پزشکی، دچار حادثه ای شوند مسئولیت آن بر عهده خود مشمول می باشد.

۲- مشمولانی که در سیر مراحل رسیدگی های پزشکی قرار گرفته اند چنانچه در دانشگاه / موسسات آموزش عالی یا حوزه های علمی پذیرفته شده و ثبت نام نمایند مجاز به ادامه رسیدگی بوده و در صورت عدم احراز معافیت پزشکی، در صورت دارا بودن سایر شرایط می توانند از معافیت تحصیلی استفاده کنند.

۳- به همراه داشتن اصل شناسنامه عکس دار و یا کارت ملی جهت شرکت در شورای پزشکی و بیمارستان الزامی است.

۴- چنانچه مشمولین پس از انجام معاینات تخصصی، در شورای پزشکی معاف از خدمت تشخیص داده نشوند. در صورت اعتراض به رأی شورای پزشکی پرونده آنان پس از تامین هزینه های مربوط، برای رسیدگی به شورای عالی پزشکی موضوع ماده (۴۲) مکرر قانون ارجاع می گردد.

۵- مشمولانی که بدون غیبت خود را معرفی و در سیر معافیت پزشکی قرار گیرند چنانچه در مدت رسیدگی عمداً موجبات طولانی شدن رسیدگی را فراهم نمایند (مانند عدم مراجعه به موقع به بیمارستان، عدم حضور در جلسات شورای پزشکی و...) وارد غیبت می گردند.

۶- مشمولانی که در سیر رسیدگی پزشکی قرار دارند مجاز به انصراف از درخواست پزشکی نیستند و رای شورای پزشکی درخصوص آنان ملاک عمل می باشد.

۷- مشمولانی که معاف موقت شناخته می شوند می بایست یک ماه قبل از اتمام معافیت موقت جهت رسیدگی به وضعیت معافیت پزشکی به وظیفه عمومی رسیدگی کننده مراجعه نمایند.

۸- مشمولانی که در حین خدمت معاف دائم پزشکی شناخته می شوند می بایست صورت جلسه شورای عالی پزشکی حین خدمت، برگ رای شورای عالی پزشکی و معرفی نامه یگان خدمتی به همراه تسویه حساب از نیروی مربوطه را به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) جهت اقدام بعدی ارائه نمایند.

ج) معافیت کفالت

بر اساس ماده ۴۴ قانون خدمت وظیفه عمومی مشمولین زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند:

۱- یگانه فرزند ذکور مراقب یا نگهدارنده پدر نیازمند مراقبت که قادر به اداره امور خود نباشد.

۲- یگانه مراقب یا نگهدارنده مادر فاقد شوهر. (تا سی ماه معافیت موقت و پس از آن در صورت داشتن شرایط، از معافیت دائم برخوردار می گردد)

۳- تنها برادر تنی سرپرست خواهر فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیر محجور.

۴- تنها برادر سرپرست برادر کبیر نیازمند مراقب و فاقد پدر و همسر و فرزند ذکور غیر محجور و فاقد شغل.

۵- یگانه سرپرست برادر کمتر از هجده سال تمام فاقد پدر.

۶- یگانه نوه ذکور مراقب یا نگهدارنده جد فاقد فرزند یا جد فاقد شوهر و فرزند.

۷- مشمولی که همسرش فوت نموده و از او دارای فرزند صغیر بوده مادامی که ازدواج مجدد نکرده است و یا همسری دارد که بعد از ازدواج معلول شده و نیازمند مراقبت باشد.

۸- از چند برادر واجد شرایط اعزام به خدمت در صورت اعزام یکی از برادران به خدمت، یکی از برادران می تواند تا اتمام خدمت او از تعویق اعزام استفاده نماید.

۹- یکی از فرزندان پسر سربازی که در حین خدمت سربازی فوت کند و یا یکی از فرزندان ذکور خانواده ای که یک فرزند آن خانواده در حین انجام خدمت سربازی فوت نموده باشد.

تبصره ۱: منظور از یگانه مراقب، تنها فرزند ذکور یا برادر یا نوه بیش از هجده سال تمام است که مراقبت هر یک از بستگان مذکور در این ماده را به علت نقص عضو، بیماری، کبر سن، صغر سن، یا انات بودن بر عهده دارد. نیازمندی اشخاص مذکور به مراقبت با توجه به نقص عضو، بیماری و یا محجور بودن آنان به تشخیص شورای پزشکی است.

تبصره: نیازمندی پدر و پدر بزرگ به لحاظ کبر سن، ۷۰ سال تمام می باشد.

معافیت کفالت مددجویان

ماده ۴۴ مکرر قانون خدمت وظیفه عمومی مشمولین زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می باشند:

- ۱- یکی از فرزندان ذکور مادران فاقد شوهر تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام (ره) و سازمان بهزیستی.
- ۲- مشمولانی که حداقل یک فرزند معلول داشته باشند.
- ۳- تنها پسر خانواده هایی که دارای سه فرزند اناث یا بیشتر باشند.
- ۴- مشمولانی که با معلولان اناث دارای معلولیت جسمی- حرکتی ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می شوند و پس از گذشت پنج سال از استمرار ازدواج آنها معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می شود.

شرایط احراز کفالت

- ۱- مشمول به سن مشمولیت رسیده باشد. (۱۸ سال تمام)
- ۲- مشمول فاقد غیبت باشد.
- ۳- در معافیت هایی که یگانه مراقب ذکر گردیده، مشمول باید تنها فرزند ذکور یا برادر یا نوه بیش از هجده سال تمام سالم باشد مگر در مواردی که بنا به تشخیص شورای پزشکی آن افراد قادر به سرپرستی یا مراقبت از مکفول نباشد.

مدارک مورد نیاز

مشمولان متقاضی معافیت کفالت لازم است علاوه بر تهیه و تکمیل مدارک عمومی زیر مدارک اختصاصی مندرج در صفحه ۲۱ را نیز به تناسب نوع معافیت تهیه و ارائه نمایند.

الف) مدارک عمومی درخواست کفالت

- ۱- تکمیل برگ اطلاعات فردی. (برگ شماره ۱)
- ۲- تکمیل برگ درخواست معافیت. (برگ شماره ۲)
- ۳- اصل و تصویر تمامی صفحات شناسنامه و کارت ملی مشمول و اعضای خانواده. (برادر و خواهران تنی و ناتنی)
- ۴- عکس ۳*۴ مشمول تمام رخ، سیاه و سفید با زمینه روشن.
- ۵- گواهی آخرین مدرک تحصیلی یا اشتغال به تحصیل مشمول.
- ۶- در صورت اشتغال به خدمت سربازی، گواهی اشتغال به خدمت از نیروی انسانی یگان محل خدمت.
- ۷- برگ معاینه و واکسیناسیون مشمولین.
- ۸- تکمیل برگ استشهاد تأییدیه وضعیت مشمول. (برگ شماره ۳)
- ۹- گواهی فوت بستگان مشمول که مانع از معافیت وی می باشند. (در صورت فوت)
- ۱۰- گواهی طی آموزش رزم مقدماتی یا گواهی پایان دوره آموزش تکمیلی بسیج.
- ۱۱- پاسخ ثبت احوال محل صدور شناسنامه بستگان پیرامون تحولات سند سجلی آنان به منظور مشخص شدن تعداد فرزندان، تعداد ازدواج و طلاق، احراز نسبت، تغییرات سنی.
- ۱۲- برگ معاینه پزشکی برادر یا برادران بیمار بالای ۱۸ سال مشمول توسط شورای پزشکی وظیفه عمومی مبنی بر این که به علت بیماری یا نقص عضو قادر به نگهداری از مکفول نباشد.
- ۱۳- فیش های بانکی مربوط به تعرفه های معافیت و هزینه های مربوط به صدور کارت معافیت. (برای معاف شدگان)
- ۱۴- افتتاح حساب عابر بانک سپه به نام مشمول.
- ۱۵- داشتن گواهی حداقل خواندن و نوشتن.

ب) مدارک اختصاصی در خواست معافیت کفالت:

ردیف	نوع کفالت	مدارک اختصاصی مورد نیاز
۱	پدر نیازمند مراقبت که قادر به اداره امور خود نباشد.	۱- تصویر کلیه صفحات شناسنامه پدر و همسران وی ۲- تصویر کارت ملی پدر ۳- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر اعلام نظر در خصوص نیازمندی یا عدم نیازمندی به مراقبت پدر
۲	پدر دارای کهولت سن (۷۰ سال تمام)	۱- تصویر کلیه صفحات شناسنامه پدر و همسران وی ۲- تصویر کارت ملی پدر
۳	مادر فاقد شوهر	۱- گواهی فوت شوهر ۲- تصویر طلاق نامه مادر ۳- تصویر کلیه صفحات شناسنامه مادر و همسران وی ۴- تصویر کارت ملی مادر ۵- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر عدم توانایی پدر مشمول در سرپرستی از همسر خود
۴	تنها برادر تنی سرپرست خواهر فاقد پدر همسر و فرزند ذکور غیر محجور	۱- گواهی فوت پدر ۲- تصویر شناسنامه همسران پدر ۳- تصویر کلیه صفحات شناسنامه خواهر ۴- تصویر کارت ملی خواهر ۵- گواهی فوت شوهر خواهر ۶- تصویر طلاق نامه خواهر ۷- برگ رای شورای پزشکی در خصوص فرزند پسر خواهر مبنی بر محجوریت یا عدم توانایی در سرپرستی یا نقص عضو ۸- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر عدم توانایی پدر یا سایر برادران در سرپرستی و مراقبت از مکفول
۵	برادر کبیر نیازمند مراقبت فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیر محجور و فاقد شغل	۱- گواهی فوت پدر ۲- تصویر کلیه صفحات شناسنامه برادر ۳- تصویر کارت ملی برادر ۴- تصویر کلیه صفحات شناسنامه همسران پدر ۵- گواهی فوت همسر برادر ۶- تصویر طلاق نامه همسر برادر ۷- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر نیازمندی به مراقبت برادر ۸- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر عدم توانایی فرزند برادر در سرپرستی و نگهداری از پدر بیمار ۹- اقرار نامه محضری برادر مشمول مبنی بر عدم اشتغال و منبع درآمد ثابت برای امرار معاش و اداره زندگی ۱۰- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر عدم توانایی پدر در سرپرستی و مراقبت از مکفول
۶	برادر کمتر از ۱۸ سال تمام فاقد پدر	۱- گواهی فوت پدر ۲- تصویر کلیه صفحات شناسنامه برادر ۳- تصویر کارت ملی برادر ۴- تصویر کلیه صفحات شناسنامه همسران پدر ۵- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر عدم توانایی پدر در سرپرستی و مراقبت از مکفول.
۷	پدر بزرگ فاقد فرزند (پدر بزرگ پدری و مادری)	۱- گواهی فوت فرزندان جد ۲- تصویر کلیه صفحات شناسنامه جد و همسران وی ۳- تصویر صفحات اولیه و توضیحات شناسنامه های کلیه نوه های پسر و دختر ۴- پاسخ ثبت احوال در خصوص تحولات سند سجلی کلیه فرزندان فوت شده جد ۵- برگ رای شورای پزشکی در خصوص نیازمندی یا عدم نیازمندی به مراقبت پدر بزرگ که کمتر از ۷۰ سال تمام سن دارد ۶- برگ رای شورای پزشکی در خصوص برادر یا برادران مشمول که به علت بیماری یا نقص عضو قادر به سرپرستی و نگهداری از جد نباشند.
۸	مادر بزرگ فاقد همسر و فرزند (مادر بزرگ پدری و مادری)	۱- گواهی فوت فرزندان جده ۲- گواهی فوت جد یا طلاق نامه جده ۳- تصویر کلیه صفحات شناسنامه جده و همسران وی ۴- تصویر صفحات اولیه و توضیحات شناسنامه های کلیه نوه های پسر و دختر ۵- پاسخ ثبت احوال در خصوص تحولات سند سجلی کلیه فرزندان فوت شده جده ۶- برگ رای شورای پزشکی در خصوص برادر یا برادران مشمول که به علت بیماری یا نقص عضو قادر به سرپرستی و نگهداری از جده نباشند.
۹	مشمولی که همسرش فوت نموده و از او دارای فرزند صغیر بوده مادامی که ازدواج مجدد نکرده است.	۱- تصویر تمام صفحات شناسنامه مشمول و همسر و فرزندان وی ۲- گواهی فوت همسر ۳- تصویر سند ازدواج ۴- عکس فرزند ۵- استعلام ثبت احوال محل صدور شناسنامه مشمول و همسرش پیرامون تحولات سند سجلی آنان
۱۰	مشمولی که همسرش بعد از ازدواج معلول شده و نیازمند مراقبت باشد	۱- تصویر تمام صفحات شناسنامه مشمول، همسر و فرزندان وی ۲- تصویر سند ازدواج ۳- عکس همسر معلول ۴- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر نیازمندی همسر معلول به مراقبت ۵- استعلام ثبت احوال محل صدور شناسنامه مشمول و همسرش پیرامون تحولات سند سجلی آنان
۱۱	معافیت فرزندی یا برادر سرباز به خاطر فوت سرباز در حین خدمت	۱- تصویر تمام صفحات شناسنامه مشمول، متوفی، پدر مشمول و برادران وی ۲- گواهی فوت متوفی ۳- گواهی صادره از معاونت نیروی انسانی نیروی مربوط مبنی بر فوت حین خدمت ۴- تصویر مدارک مربوطه و وضعیت خدمت دوره ضرورت برادران مشمول ۵- استعلام ثبت احوال از محل صدور شناسنامه پدر مشمول ۶- در صورتی که تعداد برادران واجد شرایط بیش از یک نفر باشد، رضایت نامه کتبی غیر محضری همسر، پدر یا مادر متوفی ۷- چنان چه متوفی دارای فرزند ذکور باشد تصویر شناسنامه فرزندان
۱۲	یکی از فرزندان ذکور، مادران فاقد شوهر تحت پوشش کمیته امداد یا سازمان بهزیستی	۱- برگ درخواست معافیت از کمیته امداد یا سازمان بهزیستی مبنی بر تحت پوشش بودن مادر از استان محل سکونت ۲- تصویر کلیه صفحات شناسنامه مادر و برادران مشمول ۳- گواهی فوت شوهر ۴- تصویر طلاق نامه مادر ۵- تصویر کارت ملی مادر ۶- پاسخ ثبت احوال محل صدور شناسنامه مادر
۱۳	مشمولانی که حداقل یک فرزند معلول داشته باشند.	۱- برگ درخواست معافیت از سازمان بهزیستی استان محل سکونت ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی معلول ۳- تصویر شناسنامه و کارت ملی پدر ۴- پاسخ ثبت احوال محل صدور شناسنامه مشمول ۵- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر نیازمندی فرزند مشمول به مراقبت
۱۴	تنها پسر خانواده که دارای سه فرزند اناث یا بیشتر می باشند.	۱- برگ درخواست معافیت از کمیته امداد یا سازمان بهزیستی استان محل سکونت ۲- کارت ملی و تصویر کلیه صفحات شناسنامه پدر و مادر ۳- تصویر تمامی صفحات شناسنامه خواهران ۴- پاسخ ثبت احوال محل صدور شناسنامه پدر و مادر ۵- برگ رای شورای پزشکی در خصوص برادر معلول مشمول که دارای معلولیت شدید و بالاتر باشد.
۱۵	مشمولانی که با معلولان اناث دارای معلولیت جسمی - حرکتی ازدواج می کنند.	۱- برگ درخواست معافیت از سازمان بهزیستی استان محل سکونت ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی معلول ۳- تصویر عقدنامه مشمول ۴- دو قطعه عکس از معلول ۵- پاسخ ثبت احوال محل صدور شناسنامه مشمول ۶- برگ رای شورای پزشکی مبنی بر نیازمندی همسر معلول به مراقبت

فرایند رسیدگی به درخواست معافیت کفالت

۱- دریافت شناسه دفترچه راهنمای الکترونیکی خدمت وظیفه عمومی از اینترنت به منظور تنظیم و تکمیل مدارک مورد نیاز.

۲- مراجعه به دفاتر (پلیس + ۱۰) و تحویل کلیه مدارک مورد نیاز اعم از مدارک عمومی و اختصاصی.

۳- ثبت درخواست معافیت در سامانه دفاتر (پلیس + ۱۰) و دریافت تاییدیه ثبت درخواست و ارسال پرونده از طریق رابطین به وظیفه عمومی رسیدگی کننده.

- ۴- استعلام از اداره ثبت احوال محل تولد پدر و مادر مشمول یا سایر مکفولین از سوی وظیفه عمومی رسیدگی کننده و یا دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی.
- ۵- بررسی نهایی پرونده توسط وظیفه عمومی و ارسال دعوتنامه برای مشمول جهت حضور در هیئت از طریق پست یا پیامک در صورت احراز شرایط معافیت.
- ۶- در صورتی که پرونده نیاز به طرح در شورای پزشکی داشته باشد قبل از برگزاری جلسه هیات می بایست پرونده در شورای پزشکی مطرح شود.
- ۷- برگزاری جلسه هیئت رسیدگی بدوی در صورتی که شخص در بررسی های اولیه حائز شرایط معافیت تشخیص داده شود.
- ۸- در صورتی که شخص معاف دائم شناخته شود از کارت معافیت برخوردار شده و در صورتی که سرباز شناخته شود برگ آماده به خدمت برای وی صادر و ارسال می گردد.

تذکره:

- ۱- مشمولین در حین استفاده از معافیت تحصیلی می توانند تقاضای معافیت کفالت نمایند.
- ۲- وجود برادر یا برادران بالای ۱۸ سال سالم، طبق قانون مانع رسیدگی به معافیت کفالت می باشد و مواردی مانند ازدواج، مهاجرت، زندانی بودن برادر یا برادران، ایجاد شرایط معافیت نخواهد کرد.
- ۳- به ادعای کفالت مشمولینی رسیدگی می شود که غیبت نداشته باشند مگر اینکه در موقع احضار و در طول مدت غیبت و حین رسیدگی بنا به تشخیص سازمان وظیفه عمومی حائز شروط معافیت کفالت بوده باشند که در این صورت این قبیل مشمولین از معافیت کفالت استفاده خواهند کرد.
- ۴- مشمولانی که تقاضای معافیت کفالت نموده و حداکثر ظرف یک ماه برای رسیدگی مراجعه نمایند، به عنوان انصراف تلقی و برای آنان برگه آماده به خدمت صادر و می بایست به خدمت اعزام گردند.
- ۵- وجود برادری که از معافیت تحصیلی برخوردار است مانع از معافیت کفالت موقت مشمولی که سرپرستی خانواده را برعهده دارد نیست. این معافیت فقط در طول مدت معافیت تحصیلی برادر مشمول (در سقف سنوات مجاز تحصیلی) که خارج از شهرستان محل سکونت مکفول به تحصیل اشتغال دارد معتبر است و مشمول پس از آن با رعایت سایر مقررات به خدمت دوره ضرورت اعزام می شود.
- ۶- پرونده هایی که نیاز به اعلام نظر شورای پزشکی دارد، بعد از وصول پرونده به وظیفه عمومی رسیدگی کننده، آن معاونت کسان مشمول را به شورای پزشکی معرفی می نماید.
- ۷- پرونده هایی که نیاز به پاسخ ثبت احوال دارد بعد از وصول پرونده به وظیفه عمومی رسیدگی کننده، آن معاونت از ثبت احوال در خصوص تحولات سند سجلی استعلامات لازم را انجام خواهد داد.
- ۸- مشمولانی که هیات رسیدگی کننده با معافیت موقت آن ها موافقت می نماید می بایست یک ماه قبل از اتمام مهلت معافیت جهت رسیدگی به پرونده به وظیفه عمومی رسیدگی کننده مراجعه نمایند.
- ۹- در صورتی که برادر یا برادران یا پدر مشمول به دلیل بیماری یا معلولیت زمین گیر بوده و بنا به تشخیص شورای پزشکی وظیفه عمومی فاقد صلاحیت و یا ناتوان برای سرپرستی باشند و مشمول نیز عملاً مراقبت یا سرپرستی را بر عهده داشته باشد، می تواند از معافیت کفالت برخوردار گردد.
- ۱۰- اظهار نظر در مورد معافیت کفالت مشمولان توسط هیات رسیدگی انجام می شود.
- ۱۱- در صورتی که مشمول به رای صادره توسط هیات بدوی اعتراض نماید، پرونده مشمول در هیات بدوی تجدید نظر مطرح و رای هیئت مذکور قطعی و لازم الاجراء خواهد بود.
- ۱۲- اعتراض به رای هیات بدوی ۱۰ روز پس از شرکت در جلسه کمیسیون امکان پذیر بوده و مشمولین پس از آن می توانند ظرف ۷ روز اعتراض خود را در یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) ثبت نمایند.
- ۱۳- مشمولان ایرانی مقیم خارج از کشور که واجد شرایط معافیت کفالت هستند می بایست برای ارائه درخواست و تشکیل پرونده به نمایندگی کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت یا نزدیک ترین نمایندگی در کشور مجاور مراجعه و مدارک مورد نیاز را به تناسب نوع درخواست تحویل نمایندگی نموده تا پرونده آنان جهت تایید به وزارت امور خارجه و سپس جهت رسیدگی به سازمان وظیفه عمومی ارسال گردد.

فرایند رسیدگی به درخواست معافیت مددجویان

- ۱- دریافت شناسه دفترچه راهنمای الکترونیکی خدمت وظیفه عمومی از اینترنت.
- ۲- تکمیل و ارائه مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶) و اختصاصی به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰)
- ۳- ثبت درخواست در سامانه توسط دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) و ارسال پرونده از طریق رابطین به وظیفه عمومی.
- ۴- وصول برگ درخواست معافیت از نهاد صادر کننده و ثبت و تایید آن در سامانه وظیفه عمومی.
- ۵- بررسی مدارک و تایید اطلاعات توسط کارشناسان وظیفه عمومی در سامانه.
- ۶- طرح پرونده در هیات رسیدگی.
- ۷- صدور کارت معافیت و ارسال آن به آدرس مشمول.

تذکره:

- ۱- در این نوع معافیت مشمول می بایست فاقد غیبت بوده و یگانه مراقب باشد.

د) معافیت ایثارگران

برابرماده ۴۵ قانون خدمت وظیفه عمومی، مشمولانی که پدر یا مادر یا فرزند یا برادر یا خواهر آنان در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن شهید یا جانباز یا اسیر یا جاویدالاثر شده یا بشوند و مراتب مورد تایید نهادهای ذی ربط باشد به شرح زیر از انجام خدمت سربازی معاف می‌شوند:

ردیف	نوع معافیت	شرایط معافیت	مدارک مورد نیاز
۱	معافیت خانواده شهداء و جاوید الاثران	کلیه فرزندان ذکور شهداء و جاویدالاثران	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید استان محل سکونت ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی ایثارگر ۳- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۴- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۲	فرزندان آزادگان	به ازای هر بیست و چهار ماه آزادگی یک نفر از فرزندان آزادگان معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی آزاده و پدر آزاده ۳- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۴- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۵- استعلام ثبت احوال در خصوص تحولات سند سجلی پدر ایثارگر ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۳	فرزندان جانبازان	به ازای هر ۲۵٪ جانبازی یک نفر از فرزندان جانبازان معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی جانباز و پدر جانباز ۳- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۴- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۵- استعلام ثبت احوال در خصوص سند سجلی پدر ایثارگر ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۴	فرزندان رزمندگان	به ازای هر سی ماه سابقه حضور در جبهه یک نفر از فرزندان رزمندگان معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت (گواهی حضور در جبهه صادره از نیروهای مسلح) ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی رزمنده و مشمول ۳- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۴- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۵- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۵	یکی از برادران شهید یا جاوید الاثر یا آزاده یا جانباز فاقد فرزند ذکور	به ازای هر شهید یا جاوید الاثر یا آزاده با حداقل بیست و چهار ماه سابقه اسارت یا جانباز با حداقل ۲۵٪ جانبازی که فاقد فرزند ذکور باشند، یک نفر از برادران آنان از خدمت دوره ضرورت معاف می‌شود.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید متناسب با نوع معافیت ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی ایثارگر و پدر ایثارگر ۳- تصویر شناسنامه یا کارت ملی و همچنین کارت پایان خدمت یا معافیت سایر برادران بالای ۱۸ سال ایثارگر ۴- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۵- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۶	مشمولان جانباز	مشمولین جانباز دارای حداقل ده درصد جانبازی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید ۲- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۳- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۷	تلفیق سابقه جبهه و جانبازی و آزادگی	ایثارگرانی که درصد جانبازی یا مدت جبهه یا مدت آزادگی آنان در حد معافیت یک فرزند آنان نباشد امتیازات با هم جمع می‌شود و چنانچه به عدد سی یا بالاتر برسد یک فرزند آنان معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت (گواهی حضور در جبهه صادره از نیروهای مسلح) ۲- برگ درخواست معافیت صادر از بنیاد شهید ۳- تصویر شناسنامه و کارت ملی ایثارگر و پدر ایثارگر ۴- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۵- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۸	ازدواج با جانبازان اناث	مشمولانی که با جانبازان اناث دارای درصد جانبازی بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد و پس از گذشت پنج سال از معافیت موقت آنان در صورت استمرار ازدواج معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می‌شود.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی جانباز ۳- تصویر سند ازدواج جانباز ۴- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۵- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۹	فرزند خوانده قانونی جانباز	جانبازانی که برابر گواهی بنیاد شهید و امور ایثارگران صاحب فرزند نمی‌شوند، یک فرزند خوانده قانونی آنان از انجام خدمت معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید به همراه مدارک مربوط به فرزند خواندگی مشمول ۲- تایید مرجع قضایی در خصوص فرزند خواندگی مشمول ۳- تصویر شناسنامه و کارت ملی جانباز و همسر وی ۴- برگ تعهد اعزام به آموزش یا گواهی طی آموزش یا کفایت آن ۵- گواهی اشتغال به خدمت در صورتی که مشمول در حال خدمت باشد ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
۱۰	همیار جانباز قطع نخاعی	داماد (همسر فرزند) یا یکی از اقوام درجه یک جانبازان قطع نخاعی فاقد فرزند ذکور سالم یا اقوام درجه یک همسر آنان با تأیید بنیاد شهید و امور ایثارگران و با معرفی جانباز، به عنوان همیار از انجام خدمت معاف می‌گردد.	۱- برگ درخواست معافیت صادره از بنیاد شهید ۲- تصویر شناسنامه و کارت ملی جانباز و همسر وی ۳- تصویر عقدنامه در صورتی که مشمول داماد جانباز باشد ۴- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)

فرایند رسیدگی به درخواست معافیت ایتارگران

- ۱- دریافت شناسه دفترچه راهنمای الکترونیکی از طریق اینترنت
- ۲- تکمیل و ارائه مدارک مورد نیاز به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰)
- ۳- ثبت درخواست در سامانه توسط کاربر دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) و ارسال پرونده از طریق دفاتر به وظیفه عمومی
- ۴- ثبت و تایید گواهی های صادره از نیروهای مسلح توسط یگان صادر کننده
- ۵- ثبت و تایید گواهی های صادره از بنیاد شهید در وظیفه عمومی رسیدگی کننده
- ۶- بررسی مدارک و تایید اطلاعات توسط کارشناسان وظیفه عمومی در سامانه
- ۷- صدور کارت معافیت و ارسال آن به آدرس مشمول

ه) معافیت ماده ۶ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

ردیف	نوع معافیت	شرایط معافیت	مدارک مورد نیاز
۱	قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (ماده ۶)	یکی از فرزندان اولیائی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می گردد.	۱- فرم سه برگی تعیین وضعیت معلولیت از سازمان بهزیستی استان محل سکونت ۲- مدارک مربوط به وضعیت وظیفه عمومی سایر برادران مشمول (اصل و تصویر کارت پایان خدمت و یا کارت معافیت) ۳- تصویر تمام صفحات شناسنامه و کارت ملی پدر، مادر، خواهران و برادران ۴- تصویر برابر با اصل شده سند ازدواج مشمول دارای همسر معلول ۵- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)

تذکره:

- ۱- منظور از فرزندان (معلولان) کسانی هستند که در خانواده نزد پدر و مادر زندگی می کنند و لذا معلولانی که ازدواج کرده و زندگی مستقل تشکیل داده اند نمی توانند یک بار برادر و بار دیگر فرزندان را از خدمت معاف کنند.
- ۲- مشمولان متقاضی این نوع معافیت، می بایست فاقد غیبت باشند.

و) معافیت های موارد خاص

ردیف	نوع معافیت	شرایط معافیت	مدارک مورد نیاز										
۱	معافیت رهبری (بخشودگی سنی) (این معافیت با توجه به مدرک تحصیلی و سن مشمول به ۵ گروه تقسیم می گردد)	<table border="1"> <tr> <td>زیر دیپلم</td> <td>لیسانس</td> <td>فوق لیسانس</td> <td>دکترای پزشکی و غیرپزشکی</td> <td>دکترای دامپزشکی</td> </tr> <tr> <td>متولدین تا پایان ۱۳۵۴</td> <td>متولدین تا پایان ۱۳۵۴</td> <td>متولدین تا پایان ۱۳۵۲</td> <td>متولدین تا پایان ۱۳۵۰</td> <td>متولدین تا پایان ۱۳۴۴</td> </tr> </table> <p>تذکر: مشمولینی که بیش از ۵۰ سال از سن آنان سپری شده نیازی به درخواست معافیت ندارند و شناسنامه عکس دار آنان مشروط بر اینکه تغییرات سنی نداشته باشد به منزله روشن بودن وضعیت خدمت وظیفه عمومی آنان می باشد.</p>	زیر دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	دکترای پزشکی و غیرپزشکی	دکترای دامپزشکی	متولدین تا پایان ۱۳۵۴	متولدین تا پایان ۱۳۵۴	متولدین تا پایان ۱۳۵۲	متولدین تا پایان ۱۳۵۰	متولدین تا پایان ۱۳۴۴	۱- گواهی آخرین مدرک تحصیلی (چنانچه خارج از کشور تحصیل نموده باید به تایید نماینده کنسولی جمهوری اسلامی در آن کشور برسد و توسط مترجم رسمی دادگستری ترجمه شود) ۲- تصویر شناسنامه و وکالت نامه وکیل برای مشمولین مقیم خارج از کشور. ۳- گواهی تریخیص و تسویه حساب برای سربازان واجد شرایط حین خدمت. ۴- گواهی صادره از سازمان های ذیربط مبنی بر لغو تعهد برای مشمولینی که متعهد خدمت بوده و به دلایلی از ادامه تعهد بازمانده و معافیتی دریافت نکرده اند. ۵- گواهی صادره از نیروهای مسلح برای آن دسته از کارکنان مستعفی یا اخراجی که موفق به دریافت کارت معافیت و یا پایان خدمت نگردیده اند. ۶- مدارک عمومی (مندرج در صفحه ۵ و ۶)
زیر دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	دکترای پزشکی و غیرپزشکی	دکترای دامپزشکی									
متولدین تا پایان ۱۳۵۴	متولدین تا پایان ۱۳۵۴	متولدین تا پایان ۱۳۵۲	متولدین تا پایان ۱۳۵۰	متولدین تا پایان ۱۳۴۴									

تعویض کارت، اصلاح کارت و درخواست کارت المثنی

- ۱- مشمولانی که دارای کارت معافیت یا پایان خدمت از نوع کاغذی می باشند می بایست برای تبدیل کارت قبلی به هوشمند به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس+۱۰) مراجعه و چنانچه در جدول زمانی تعویض کارت قرار گرفته باشند با اخذ فرم های مربوط و تکمیل آن و همچنین تهیه مدارک مورد نیاز و ارائه آن به دفاتر اقدام نمایند.

۲- مشمولانی که کارت معافیت یا پایان خدمت آنان که از طریق سازمان وظیفه عمومی صادر شده چنانچه مندرجات قید شده در کارت با مندرجات کارت ملی و یا شناسنامه مغایرت داشته باشد برای اصلاح کارت می بایست با مدارک مربوط به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) مراجعه تا در خصوص درخواست آنان اقدام لازم به عمل آید.

۳- مشمولانی که متقاضی کارت المثنی به سبب مفقودیت، سرقت و یا مستعمل شدن کارت قبلی هستند می بایست با مراجعه به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) فرمهای مربوط را اخذ و پس از تکمیل به همراه سایر مدارک مورد نیاز به دفاتر مذکور تحویل تا در خصوص درخواست آنان اقدام لازم صورت پذیرد.

مدارک مورد نیاز جهت تعویض کارت پایان خدمت

مشمولانی که دارای کارت پایان خدمت از نوع کاغذی می باشند می بایست برای تبدیل آن به کارت هوشمند مدارک ذیل را به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) ارائه نمایند:

- ۱- تکمیل و ارائه برگ درخواست تعویض و صدور کارت هوشمند پایان خدمت
- ۲- تصویر کارت ملی
- ۳- تصویر تمامی صفحات شناسنامه
- ۴- تصویر آخرین مدرک تحصیلی
- ۵- اصل کارت پایان خدمت
- ۶- دو قطعه عکس ۳*۴ رنگی یا سیاه سفید با زمینه سفید
- ۷- واریز فیش بانکی

مدارک مورد نیاز جهت تعویض کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت

- ۱- تکمیل و ارائه برگ درخواست تعویض صدور کارت هوشمند معافیت
- ۲- تصویر کارت ملی
- ۳- تصویر تمامی صفحات شناسنامه
- ۴- تصویر آخرین مدرک تحصیلی
- ۵- اصل کارت معافیت
- ۶- دو قطعه عکس ۳*۴ رنگی یا سیاه سفید با زمینه سفید
- ۷- واریز فیش بانکی

مدارک مورد نیاز جهت صدور المثنی کارت پایان خدمت

- ۱- تکمیل و ارائه برگ درخواست المثنی کارت پایان خدمت
- ۲- تکمیل و ارائه برگ تعهد
- ۳- تصویر کارت ملی
- ۴- تصویر تمامی صفحات شناسنامه
- ۵- یک قطعه عکس ۳*۴ تمام رخ جدید رنگی یا سیاه و سفید با زمینه سفید
- ۶- واریز فیش بانکی

مدارک مورد نیاز جهت اصلاح کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت یا پایان خدمت

- ۱- اصل کارت پایان خدمت یا معافیت
- ۲- اصل و تصویر مدرک موضوع اصلاح کارت
- ۳- واریز فیش

تذکره:

مشمولین می بایست هنگام مراجعه جهت ثبت درخواست تعویض کارت، تقاضای المثنی یا اصلاح کارت، اصل کارت ملی، شناسنامه و مدرک تحصیلی را به همراه داشته باشند.

آشنایی با خدمات الکترونیک غیر حضوری سازمان وظیفه عمومی

با گسترش فناوری های نوین سازمان وظیفه عمومی در جهت تکریم مخاطبان خود که بیشتر قشر جوان جامعه بوده سعی در بهره گیری از امکانات موجود در این حوزه بوده و جهت جلوگیری از مراجعات حضوری به مراکز وظیفه عمومی این سازمان موفق به راه اندازی سامانه های متعدد گردیده است که در این بخش به توضیح مختصری از آنان می پردازیم:

الف) پایگاه اطلاع رسانی و سامانه خدمات اینترنتی

پایگاه مذکور در بستر اینترنت و از طریق آدرس www.police.ir و یا vazifeh.police.ir قابل دسترسی می باشد. برخی از بخشهای اصلی این پایگاه به شرح ذیل می باشد:

- ۱- اطلاع رسانی، اخبار و دستورالعمل ها
- ۲- فرایندهای رسیدگی به درخواست ها
- ۳- قوانین و مقررات و دستورالعمل های وظیفه عمومی
- ۴- بخش ویژه ایرانیان مقیم خارج از کشور
- ۵- مشاوره غیر حضوری - مشاوره با کارشناسان وظیفه عمومی به صورت غیر بر خط (offline)
- ۶- دانلود نرم افزار قوانین و مقررات وظیفه عمومی در دو نسخه اندروید و جاوا
- ۷- سامانه خدمات الکترونیک که دارای بخش های مختلف از جمله خرید آنلاین دفترچه راهنما - استعلام آخرین وضعیت درخواست با استفاده از رمز سخا می باشد.

تذکر:

در هنگام ثبت درخواست در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) در برگ تأیید کد سامانه خدمات الکترونیک (سخا) برای پیگیری درخواست درج گردیده است.

ب) سامانه پیامک

- ۱- در هنگام ثبت درخواست در دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) در صورت ابراز تمایل از فرایند رسیدگی به درخواست در هر مرحله از رسیدگی، پیامکی برای شما ارسال خواهد شد.
- ۲- جهت دسترسی به راهنمای سامانه پیامک، علامت ؟ را به شماره ۱۱۰۲۰۶۰۱۰ پیامک نمایید. لازم به ذکر است هزینه ارسال پیامک به عهده شما خواهد بود.

الف) برای استعلام وضعیت یا درخواست خود به ترتیب کد ملی، کد سخا، شماره استعلام را به شماره پیامک ارسال نمایید.

شماره استعلام شامل موارد زیر است:

- ۱- وضعیت مشمول
- ۲- وضعیت درخواست
- ۳- وضعیت تعویض کارت

ج) سامانه تلفن گویا

جهت اطلاع از آخرین وضعیت درخواست، آگاهی از فرایند اقدام و مشاوره تلفنی با کارشناسان این سازمان از طریق شماره تلفن ۰۹۶۴۸۰ امکان برقراری ارتباط با سازمان وظیفه عمومی وجود خواهد داشت.

پس از تماس با شماره ۰۹۶۴۸۰ گزینه های زیر قابل انتخاب است:

۱- انتخاب کلید ۱: اطلاع از فرایند و نحوه ثبت درخواست

الف) انتخاب کلید ۱: اطلاع از فرایند اعزام به خدمت وظیفه عمومی و شرایط به کارگیری افراد متعهد خدمت در سازمان های نظامی و غیر نظامی

ب) انتخاب کلید ۲: فرایند رسیدگی به معافیت کفالت و مددجویان

پ) انتخاب کلید ۳: فرایند رسیدگی به معافیت پزشکی

ت) انتخاب کلید ۴: فرایند رسیدگی به معافیت تحصیلی

ث) انتخاب کلید ۵: فرایند رسیدگی به معافیت ایثارگران

ج) انتخاب کلید ۶: فرایند رسیدگی به معافیت سنی و معافیت رهبری

چ) انتخاب کلید ۷: نحوه خروج از کشور و معافیت مشمولان ایرانی مقیم خارج از کشور

۲- انتخاب کلید ۲: ورود به سامانه خدمات الکترونیک - جهت ورود به این سامانه باید کد ملی و کد سخا را درج نمایید

الف) انتخاب کلید ۱: اطلاع از آخرین وضعیت مشمول

ب) انتخاب کلید ۲: اطلاع از آخرین وضعیت درخواست

پ) انتخاب کلید ۳: اطلاع از وضعیت صدور کارت هوشمند

ت) انتخاب کلید ۳: پیگیری تعویض کارت های پایان خدمت و معافیت

ث) انتخاب کلید ۴: ارتباط با مشاورین

د) کیوسک اطلاع رسانی

این کیوسک ها جهت مکانیزه نمودن مراجعات حضوری به مراکز وظیفه عمومی طراحی گردیده است. در این سامانه ضمن طراحی و ارجاع مناسب افراد به بخش های مربوطه از مراجعات غیر حضوری به مراکز وظیفه عمومی جلوگیری می گردد. این سامانه شامل امکاناتی مانند مجموعه قوانین و مقررات، استعلام وضعیت، آشنایی با فرایند اقدام نیز می باشد.

ضمائم

راهنمای تکمیل برگ شماره ۱

برگ پیش نویس اطلاعات فردی در اولین مراجعه به وظیفه عمومی می بایست برای هر نوع درخواست تکمیل شود و برای دریافت برگ اطلاعات فردی (برگ شماره ۱) می توان از طریق اینترنت اقدام نمود و یا با مراجعه به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس + ۱۰) برگ مذکور را به صورت رایگان دریافت و تکمیل نمود.

- ۱- مشخصات شناسنامه ای می بایست برابر مندرجات شناسنامه به صورت خوانا و کامل نوشته شود.
- ۲- در صورتی که فرد متاهل باشد گزینه تاهل را انتخاب و در صورتی که مجرد باشد گزینه مربوط علامت گذاری می شود.
- ۳- اگر مشمول دارای همسر و فرزند می باشد مشخصات آن را برابر مندرجات شناسنامه در گزینه مربوط ذکر می نماید.
- ۴- اگر در شناسنامه مشمول تغییراتی انجام گرفته است تغییرات بر اساس مندرجات شناسنامه در محل مربوط ذکر می شود.
- ۵- مشخصات ظاهری رنگ چشم، رنگ مو، قد، وزن و گروه خون به صورت دقیق ذکر شود.
- ۶- مشمول دین خود را در محل مربوطه با علامت مشخص نماید.
- ۷- مشمول با توجه به وضعیت تحصیل خود یکی از گزینه های در حال تحصیل، فارغ التحصیل، دانش آموز، دانشجو (انصرافی، ترک تحصیل، اخراجی) را انتخاب می نماید و تاریخ فراغت از تحصیل، انصراف، اخراج، ترک تحصیل را در کادر ذکر می نماید.
بطور مثال: اگر دانش آموزی در حال تحصیل می باشد و برای اخذ معافیت دانش آموزی مراجعه نموده بایستی گزینه دانش آموز را انتخاب و گزینه حضوری یا دواطلب آزاد را علامت گذاری نماید.
- ۸- در این قسمت مشمول با انتخاب یکی از گزینه ها نوع درخواست خود را اعم از اعزام به خدمت، پزشکی، کفالت، معافیت تحصیلی و سایر معافیت ها را مشخص می نماید.
- ۹- ذکر مهارت و تخصص می تواند به کارگیری مشمول را در محل مناسب امکان پذیر نماید. لذا در تکمیل آن دقت لازم صورت پذیرد.
- در محل مهارت یا تخصص بایستی نوع حرفه ای که مشمول می تواند به خوبی در آن فعالیت نماید ذکر شود مانند مکانیک، آشپز، سیم کش، داروخانه، ... و یا تخصص لازم در تحقیقات، پژوهش و ... را دارا می باشد.
- نحوه یادگیری مهارت یا تخصص می تواند تجربی باشد و یا از طریق مراکز آموزشی مانند فنی و حرفه ای، جهاد کشاورزی و ... باشد. که در این محل نحوه آن ذکر می شود.
- میزان سابقه عملی مشمول در مهارت ذکر شده نوشته می شود.
- اگر مشمول در ورزش خاصی دارای مهارت و تجربه می باشد و یا به صورت حرفه ای فعالیت می کند با ذکر نام ورزش میزان سابقه و احکام قهرمانی (کشوری - استانی) شرایط را برای ادامه فعالیت ایجاد نماید.
- ۱۰- اگر فرد قبلا در یکی از نیروهای مسلح خدمت نموده و به هر دلیل از خدمت ترخیص و مجددا جهت ادامه خدمت مراجعه می نماید تاریخ اعزام قبلی تاریخ ترخیص، علت ترخیص، خود را ذکر نماید.
- ۱۱- عضویت مشمول در بسیج با ارائه مدرک مربوطه در محل مربوطه علامت گذاری می شود.
- ۱۲- پیشنهادات در مورد اعزام:
- مشمولان می توانند تاریخ پیشنهادی اعزام خود را بر اساس مهلت معرفی (فقط تا پایان معرفی) در محل مربوطه بنویسند.
- مشمول می تواند تقاضای خدمت در یکی از نیروهای مسلح را پیشنهاد نماید.
- در صورتی که پدر مشمول نظامی است برای اولویت بندی در تعیین محل خدمت کد ملی پدر را ذکر نماید.
- پیشنهاد مشمولین برای تعیین تاریخ اعزام، محل آموزش و همچنین مشمولانی که پدر آن ها نظامی می باشد به منزله موافقت سازمان وظیفه عمومی با درخواست آنان نبوده و این سازمان با توجه به نیازهای سازمانی و در صورت امکان با پیشنهاد آن ها موافقت می نماید.
- ۱۳- آدرس، تلفن، ایمیل نقش تعیین کننده ای را در اطلاع رسانی به مشمول دارد و با توسعه خدمات الکترونیکی و حذف تدریجی برخی امور از طریق کاغذ داشتن اطلاعات دقیق در همه موارد می تواند مشمول را از مشکلات آتی دور نماید. لذا همه مندرجات به صورت کامل و دقیق نوشته شود.
- ۱۴- مشمول با مراجعه به یکی از شعب بانک سپه نسبت به افتتاح حساب عابر بانک اقدام و شماره مذکور را در محل مربوط ثبت می نماید.
- ۱۵- مشمول می تواند با انتخاب یکی از گزینه های بند الف و ب نحوه اعزام به خدمت خود را مشخص نماید.
تبصره: ذکر پیشنهاد نوع اعزام به منزله اجرای آن نخواهد بود و سازمان وظیفه عمومی در صورت امکان با در نظر گرفتن سایر شرایط نحوه اعزام به خدمت افراد را مشخص می نماید.

برگ اطلاعات فردی

(برگ شماره ۱)

۱- مشخصات شناسنامه ای:

نام: ..... نام خانوادگی: ..... شماره ملی: ..... نام پدر: .....

شماره شناسنامه: ..... تاریخ تولد: ۱۳ / /

۲- وضعیت تاهل: متاهل مجرد

۳- جدول مشخصات همسر و فرزندان:

ردیف	نسبت	کد ملی	نام و نام خانوادگی	نام پدر
۱	همسر			
۲	فرزند			
۳	فرزند			

۴- تغییرات شناسنامه ای:

۵- مشخصات ظاهری: رنگ چشم: ..... رنگ مو: ..... قد: ..... وزن: ..... گروه خونی: .....

۶- دین: اسلام-تشیع اسلام-تسنن مسیحی کلیمی زرتشتی سایر

۷- وضعیت تحصیلی: در حال تحصیل فارغ التحصیل دانش آموز دانشجو انصرافی، ترک تحصیل، اخراجی

حضوری داوطلب آزاد

تاریخ فراغت از تحصیل / اخراج / انصراف / ترک تحصیل / / ۱۳ / / مقطع تحصیلی:

مدرک تحصیلی: ..... رشته: ..... نام دانشگاه / مدرسه: .....

۸- نوع درخواست: اعزام به خدمت معافیت پزشکی معافیت کفالت معافیت تحصیلی سایر معافیت ها

۹- مهارت و تخصص:

نوع مهارت یا تخصص ..... نحوه یادگیری ..... میزان سابقه به ماه .....

نوع فعالیت ورزشی ..... میزان سابقه به ماه ..... احکام قهرمانی .....

۱۰- سابقه خدمت قبلی:

نام سازمان خدمتی (آجا، سپاه، ودجا، ناجا) ..... تاریخ اعزام به خدمت: ..... تاریخ ترخیص: ..... علت ترخیص: .....

۱۱- عضویت بسیج: فعال عادی ویژه

۱۲- پیشنهادات در مورد اعزام

تاریخ پیشنهادی اعزام: ۱۳ / /

متقاضی خدمت در: سپاه پاسداران نیروی انتظامی ارتش وزارت دفاع و پشتیبانی

آیا پدر شما نظامی است بلی خیر کد ملی پدر: .....

۱۳- آدرس و تلفن:

استان: ..... شهرستان: ..... کدپستی ده رقمی محل سکونت: ..... تلفن ثابت: .....

تلفن همراه: ..... ایمیل: .....

۱۴- شماره حساب عابر بانک سپه:

۱۵- برای اعزام به پادگان به دو طریق زیر می توان اقدام نمود:

الف: حضور در مرکز استان و اعزام جمعی با اتوبوس

ب: حضور در تاریخ مقرر در مرکز آموزش به صورت انفرادی

درخواست شما برای اعزام کدام گزینه است: الف: ب:

اینجانب ..... مندرجات برگه را بر اساس مدارک و مستندات معتبر تکمیل نموده و عواقب ارائه اطلاعات ناقص یا غیر معتبر را می پذیرم.

امضاء مشمول

استشهاد تأییدیه وضعیت مشمول

(برگ شماره ۳)

نام و نام خانوادگی: ..... فرزند: ..... شماره شناسنامه: ..... شماره ملی: .....

تاریخ تولد: ..... صادره از: ..... ساکن: .....

از سه نفر از بستگان خود (به جز بستگان درجه یک شامل پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر، جد و جده) درخواست می‌نمایم که با علم و اطلاع کامل و با در نظر گرفتن ماده (۶۰) قانون خدمت وظیفه عمومی (مندرج در صفحه ۵) گواهی و تأیید و شهادت نمایند که واجد شرایط نوع کفالت ذیل می‌باشم:

☐ پسر بالای ۱۸ سال: ☐ پدر دارای کهولت سن ☐ پدر بیمار ☐ مادر فاقد شوهر (فوت) ☐ مادر فاقد شوهر (مطلقه)	نوع کفالت درخواستی
☐ پسر بالای ۱۸ سال: ☐ جد (پدر بزرگ) فاقد فرزند ☐ جده (مادر بزرگ) فاقد همسر و فرزند	
☐ پسر بالای ۱۸ سال: ☐ خواهر فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیر محجور ☐ برادر بیمار فاقد پدر و همسر و فرزند و فاقد شغل ☐ برادر صغیر فاقد پدر	

توضیح: مشمول گرامی قبل از تکمیل مشخصات بستگان به تذکر بند ۳ ذیل این صفحه توجه گردد.

در محل نقطه چین (که.....) نسبت خود با مشمول را بنویسید.

محل گواهی امضاء بستگان مشمول توسط دفاتر اسناد رسمی	۱- نام و نام خانوادگی: ..... فرزند: ..... شماره شناسنامه: ..... تاریخ تولد: ..... شماره ملی: ..... صادره از: ..... شغل: ..... ساکن: ..... که..... مشمول می‌باشم با علم و یقین کامل و ملاحظه ماده (۶۰) قانون خدمت وظیفه عمومی (مندرج در صفحه ۵) مراتب بالا را گواهی و تأیید می‌نمایم. بدیهی است هرگونه تغییر در وضعیت مکفول قبل از صدور معافیت را به وظیفه عمومی اعلام خواهم کرد.
محل گواهی امضاء بستگان مشمول توسط دفاتر اسناد رسمی	۲- نام و نام خانوادگی: ..... فرزند: ..... شماره شناسنامه: ..... تاریخ تولد: ..... شماره ملی: ..... صادره از: ..... شغل: ..... ساکن: ..... که..... مشمول می‌باشم با علم و یقین کامل و ملاحظه ماده (۶۰) قانون خدمت وظیفه عمومی (مندرج در صفحه ۵) مراتب بالا را گواهی و تأیید می‌نمایم. بدیهی است هرگونه تغییر در وضعیت مکفول قبل از صدور معافیت را به وظیفه عمومی اعلام خواهم کرد.
محل گواهی امضاء بستگان مشمول توسط دفاتر اسناد رسمی	۳- نام و نام خانوادگی: ..... فرزند: ..... شماره شناسنامه: ..... تاریخ تولد: ..... شماره ملی: ..... صادره از: ..... شغل: ..... ساکن: ..... که..... مشمول می‌باشم با علم و یقین کامل و ملاحظه ماده (۶۰) قانون خدمت وظیفه عمومی (مندرج در صفحه ۵) مراتب بالا را گواهی و تأیید می‌نمایم. بدیهی است هرگونه تغییر در وضعیت مکفول قبل از صدور معافیت را به وظیفه عمومی اعلام خواهم کرد.

تذکرات:

- ۱- این برگه می‌بایست در وظیفه عمومی حوزه رسیدگی کننده نگهداری شود.
- ۲- جهت تکمیل این برگه نیازی به معرفی نامه از سوی معاونت وظیفه عمومی محل سکونت نمی باشد و در صورت ارائه این برگه توسط مشمول دفاتر اسناد رسمی محل سکونت بستگان نسبت به تکمیل آن اقدام لازم را به عمل خواهند آورد.
- ۳- در تکمیل این برگ در صورت عدم دسترسی به بستگان سه نفر از معتمدین محل که به تأیید کلاتری یا پاسگاه محل رسیده می توانند آن را تکمیل نمایند.

جدول تعرفه صدور انواع کارت معافیت دائم از خدمت وظیفه عمومی به تفکیک مقطع تحصیلی

نوع معافیت	مقطع تحصیلی	تعرفه صدور کارت	تعرفه صدور کارت	تعرفه صدور کارت سایر	تعرفه صدور کارت کلیه معافیت ها در تمام مقاطع تحصیلی (ویژه مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، با تایید سازمان مربوط)
		معافیت کفالت	معافیت پزشکی	معافیتهای	
دکترای تخصصی	۱	۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	مبلغ ۵۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب خزانه داری معین استان نزد بانک ملی
	۲	۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال	
	۳	۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال	
	۴	۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال	
	۵	۱/۷۵۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۷۵۰/۰۰۰ ریال	
	۶	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	
	۷	۷۵۰/۰۰۰ ریال	۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۷۵۰/۰۰۰ ریال	

تعرفه های تعیین شده فوق می بایست به حساب خزانه داری حساب معین استان ها نزد بانک ملی واریز گردد.

تذکر: تعرفه های ذکر شده در جدول فوق برای سال ۱۳۹۴ در نظر گرفته شده در صورت افزایش یا کاهش از طریق پایگاه اطلاع رسانی وظیفه عمومی به آدرس www.police.ir اطلاع رسانی خواهد شد.

جدول تعرفه های قانونی بابت ارائه خدمات وظیفه عمومی و رسیدگی به درخواست مشمولان

ردیف	نوع درخواست	شرح هزینه	مبلغ	شماره حساب / نام بانک
۱	معافیت پزشکی	۱- واریز مبلغ تعیین شده بابت معاینه در شورای پزشکی وظیفه عمومی (پس از دعوت به جلسه شورای پزشکی)	برای نوبت اول ریال ۱۰۰/۰۰۰ برای نوبت دوم و به بعد ریال ۱۵۰/۰۰۰	شماره حساب معین استانی (سیبا - بانک ملی)
		۲- هزینه حق تمبر صدور کارت معافیت (بعد از صدور رأی معافیت)	ریال ۱۰/۰۰۰	۲۱۷۱۱۵۹۰۱۴۰۰۰ (سیبا - بانک ملی) شعبه حساب های دولتی کد ۶۴
		۳- هزینه چاپ کارت هوشمند معافیت (بعد از صدور رأی معافیت)	ریال ۸۲/۰۰۰	۰۱۰۶۳۷۴۴۷۹۰۰۳ (سیبا - بانک ملی) در وجه بنیاد تعاون ناجا
		۴- تعرفه صدور کارت معافیت دائم بر اساس مقطع تحصیلی (بعد از صدور رأی معافیت)	برابر جدول تعرفه ها مندرج در صفحه ۳۳	شماره حساب معین استانی (سیبا - بانک ملی)
۲	معافیت کفالت	۱- هزینه حق تمبر صدور کارت معافیت (بعد از صدور رأی معافیت)	ریال ۱۰/۰۰۰	۲۱۷۱۱۵۹۰۱۴۰۰۰ (سیبا - بانک ملی) شعبه حساب های دولتی کد ۶۴
		۲- هزینه چاپ کارت هوشمند معافیت (بعد از صدور رأی معافیت)	ریال ۸۲/۰۰۰	۰۱۰۶۳۷۴۴۷۹۰۰۳ (سیبا - بانک ملی) در وجه بنیاد تعاون ناجا
		۳- تعرفه صدور کارت معافیت دائم بر اساس مقطع تحصیلی (بعد از صدور رأی معافیت)	برابر جدول تعرفه ها مندرج در صفحه ۳۳	شماره حساب معین استانی (سیبا - بانک ملی)
۳	سایر معافیت ها (ایثارگران، امداد جویان و ...)	۱- هزینه حق تمبر صدور کارت معافیت	ریال ۱۰/۰۰۰	۲۱۷۱۱۵۹۰۱۴۰۰۰ (سیبا - بانک ملی) شعبه حساب های دولتی کد ۶۴
		۲- هزینه چاپ کارت هوشمند معافیت	ریال ۸۲/۰۰۰	۰۱۰۶۳۷۴۴۷۹۰۰۳ (سیبا - بانک ملی) در وجه بنیاد تعاون ناجا
		۳- تعرفه صدور کارت معافیت دائم بر اساس مقطع تحصیلی	برابر جدول تعرفه ها مندرج در صفحه ۳۳	شماره حساب معین استانی (سیبا - بانک ملی)
۴	تبدیل کارت پایان خدمت	تعرفه مربوط به تبدیل هر قطعه کارت پایان خدمت عادی به هوشمند (قانون بودجه سال ۱۳۹۲)	ریال ۱۲۰/۰۰۰	۲۱۷۱۱۵۹۰۱۷۰۰۵ (سیبا بانک ملی) شعبه حساب های دولتی کد ۶۴
۵	کارت المثنی	تعرفه مربوط به صدور کارت المثنی پایان خدمت و یا معافیت	ریال ۲۰۰/۰۰۰	شماره حساب معین استانی (سیبا - بانک ملی) حساب های دولتی کد ۶۴

تذکر: تعرفه های ذکر شده در جدول فوق برای سال ۱۳۹۴ در نظر گرفته شده در صورت افزایش یا کاهش از طریق پایگاه اطلاع رسانی وظیفه عمومی به آدرس www.police.ir اطلاع رسانی خواهد شد.